

3410y_Az_Æyani_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 3410y Metrologiyanın əsasları-1

1 İnsan tərəfindən təbiətin dərk edilməsinin ən vacib yollarından biri.

- kvalimetriya
- ölçmələr
- temperatur
- müqavimət
- təsir

2 Ölçülən kəmiyyətlərin diapazonu neçə olur?

- dəyişir
- uzanır
- qısalır
- sabit qalır
- azalır

3 Metrologiyanın başlıca vəzifəsi:

- etalonların ləğv edilməsi
- etalonların yaradılması
- sabitlik
- ötürmələr
- müqavimətin tənzimlənməsi

4 Yunan sözü olan metron nə deməkdir?

- dəqiqlik
- sadəlik
- dəqiqlik
- ölçmə
- bərabərlik

5 40 QOS deməkdir?

- təsir
- sadəlik
- dəqiqlik
- öyrənmə
- bərabərlik

6 Metrologiya nə haqqında elmdir?

- qabaqlama
- tənzimləmə
- idarə etmə
- fiziki kəmiyyətlərin ölçmələri
- sürətləndirmə

7 Metrologiya nə haqqında elmdir?

- qabaqlama
- tənzimləmə
- idarə etmə
- ölçmələrin vəhdətinin təmin olunması
- sürətləndirmə

8 Metrologiya nə haqqında elmdir?

- qabaqlama
- tənzimləmə
- idarə etmə
- ölçməvəhdətinin təmin olunması
- sürətləndirmə

9 Metrologiyanın predmeti:

- təcil
- ölçmələrin sabitliyi
- təzyiq
- ölçmələr
- sürət

10 Metrologiyanın predmeti:

- ölçmələrin vəhdəti
- sürət
- ölçmələrin sabitliyi
- təzyiq
- təcil

11 Metrologiyanın predmeti:

- təcil
- ölçmələrin sabitliyi

- təzyiq
- ölçmələrin dəqiqliyi
- sürət

12 Qanunverici metrologiya nəyi təmin edir?

- səfərbərliyi
- keyfiyyəti
- statistik göstəriciləri
- ölçmə vasitələrinin eyniliyini
- kvalimetriyanı

13 Qanunverici metrologiya nəyi təmin edir?

- kvalimetriyanı
- statistik göstəriciləri
- səfərbərliyi
- ölçmələrin vəhdətini
- keyfiyyəti

14 Metrologiyanın dövlət tənzimlənməsi hansı orqan tərəfindən yerinə yetirilir?

- etalonlar
- maliyyə orqanları
- sığorta təşkilatları
- icra hakimiyyəti orqanları
- sahibkarlar

15 Metrologiya elminin fundamental nəzəri əsaslarını hansı metrologiya işləyib hazırlayır?

- mürəkkəb
- hüquqi
- tətbiqi
- nəzəri
- sadə

16 Nəzəri işləmələrin və qanunverici metrologiyanın müddələrin praktiki tətbiqi necə adlanır?

- daimi
- sadə
- nəzəri
- tətbiqi
- mürəkkəb

17 Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi üçün aşağıdakılardan hansı şərt yerinə yetirilməlidir?

- mürəkkəb vahidlər sistemi tətbiq edilir
- vahidlər tətbiq edilmir
- ixtiyari vahidlər tətbiq edilir
- yalnız qaydalarla qanuniləşdirilmiş ölçü vahidləri tətbiq edilir
- sadə vahidlər sistemi tətbiq edilir

18 Ölçmələrin vəhdətini təmin edilməsi üçün aşağıdakılardan hansı şərt yerinə yetirilməlidir?

- mürəkkəb vahidlər sistemi tətbiq edilir
- vahidlər tətbiq edilmir
- ixtiyari vahidlər tətbiq edilir
- ölçmələrin buraxılabilən xətalrı və bu xətalarn verilmiş ehtimalla hüdudları müəyyənləşir
- sadə vahidlər sistemi tətbiq edilir

19 Elm və texnikanın inkişafı ilə əlaqədar olaraq hansı yeni metrologiyalar əmələ gəlmişdir?

- tibbi metrologiya
- su metrologiyası
- mühərrik metrologiyası
- dəniz metrologiyası
- istilik metrologiyası

20 Elm və texnikanın inkişafı ilə əlaqədar olaraq hansı yeni metrologiyalar əmələ gəlmişdir?

- dəniz metrologiyası
- kvant metrologiyası
- su metrologiyası
- mühərrik metrologiyası
- istilik metrologiyası

21 Elm və texnikanın inkişafı ilə əlaqədar olaraq hansı yeni metrologiyalar əmələ gəlmişdir?

- dəniz metrologiyası
- su metrologiyası
- inşaat metrologiyası
- mühərrik metrologiyası
- istilik metrologiyası

22 Elm və texnikanın inkişafı ilə əlaqədar olaraq hansı yeni metrologiyalar əmələ gəlmişdir?

- istilik metrologiyası
- idman metrologiyası
- mühərrik metrologiyası

- su metrologiyası
- dəniz metrologiyası

23 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- davamlılıq prinsipi
- ölçmələrin ümumi nəzəriyyəsi
- daxili quruluş
- yaranma texnologiyaları
- texnoloji avadanlıqlar

24 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- davamlılıq prinsipi
- yaranma texnologiyaları
- daxili quruluş
- fiziki kəmiyyətlərin vahidləri
- texnoloji avadanlıqlar

25 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- davamlılıq prinsipi
- yaranma texnologiyaları
- daxili quruluş
- fiziki kəmiyyətlərin vahidlər sistemi
- texnoloji avadanlıqlar

26 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- davamlılıq prinsipi
- yaranma texnologiyaları
- daxili quruluş
- ölçmə vasitələri
- texnoloji avadanlıqlar

27 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- davamlılıq prinsipi
- yaranma texnologiyaları
- daxili quruluş
- ölçmə metodları
- texnoloji avadanlıqlar

28 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- davamlılıq prinsipi
- yaranma texnologiyaları
- daxili quruluş
- ölçmənin dəqiqliyinin təmin edilməsi metodları
- texnoloji avadanlıqlar

29 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- davamlılıq prinsipi
- yaranma texnologiyaları
- daxili quruluş
- ölçmələrin vəhdətinin təmin olunması
- texnoloji avadanlıqlar

30 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- daxili quruluş
- texnoloji avadanlıqlar
- yaranma texnologiyaları
- ölçməvasitələrinin eyniliyinin təmin olunmasının əsasları
- davamlılıq prinsipi

31 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- davamlılıq prinsipi
- yaranma texnologiyaları
- daxili quruluş
- vahid ölçmələrin etalonun işçi ölçmə vasitələrinə ötürülməsi
- texnoloji avadanlıqlar

32 Hansı qanunun qəbulundan sonra Azərbaycan Respublikasında metrologiyanın yeni inkişaf mərhələsi başladı:

- dirçəliş
- bərabərlik
- milli birlik
- ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi
- inzibati inkişaf

33 Azərbaycan Respublikasında metroloji xidmətlər fəaliyyət göstərir:

- informasiya texnologiyalarının
- milli məclisin
- polisın
- dövlət, hüquqi və fiziki şəxslərin

ədliyyənin

34 Metrik ölçü sistemi hansı ölkədə yaranıb?

- Rusiyada
 Almaniya
 İtaliya
 Fransada
 Kanadada

35 Metrik ölçü sistemi hansı ölçünün əsasında yaranmışdır?

- saat
 kol.
 qram
 metr
 mol.

36 Parisdən keçən meridianın neçədə bir hissəsi meir adlanır?

- 40 milyon
 10 mində
 100 mində
 20 milyon
 50 milyonda

37 Bir kub desimetr təmiz suyun +40 dərəcə C temperaturda kütləsi hansı ölçü vahidini təyin edir?

- müqaviməti
 sürəti
 təzyiqi
 kütləni
 təcili

38 Kütlə vahidi hansı tarixdə qəbul edilmişdir?

- 30 aprel 1795
 27 oktyabr 1920
 30 dekabr 1810
 26 mart 1791
 28 yanvar 1834

39 Kütlə vahidləri hansı elmlər Akademiyası təklif edib?

- İspaniya
 Almaniya
 Rusiya
 Fransa
 Amerika

40 Fiziki kəmiyyətlərin vahidlər sisteminin qurulması metodikası neçənci ildə təklif edilmişdir?

- 1768
 1824
 1910
 1832
 1922

41 K.Quass hansı vahidlər sistemini qurub?

- daimi
 adi
 sadə
 mütləq
 mürəkkəb

42 Mütləq vahidlər sisteminin əsasını neçə vahid təşkil edir?

- 4
 12
 7
 3
 5

43 Aşağıdakılardan hansı vahidlər mütləq sisteminin əsasını təşkil edir?

- qravitasiya sabiti
 sürət
 təcil
 uzunluq-millimetr
 təzyiq

44 Aşağıdakılardan hansı vahidlər mütləq sisteminin əsasını təşkil edir?

- qravitasiya sabiti
 sürət
 təcil
 kütlə-milliqram
 təzyiq

45 Aşağıdakılardan hansı vahidlər mütləq sisteminin əsasını təşkil edir?

- qravitasiya sabiti
- sürət
- təcil
- zaman-saniyə
- təzyiq

46 Necənci ildə Rusiyada Rusiya ölçü və çəki sistemi haqqında qanun imzalandı?

- 1846
- 1915
- 1836
- 1835
- 1736

47 Metrik konvensiyaya dünyanın neçə ölkəsi qoşulub?

- 146
- 136
- 37
- 41
- 138

48 Hansı illər metrologiyanın inkişafının D.İ. Mendeleyev dövrü adlanır?

- 1920-1928
- 1910-1920
- 1834-1847
- 1892-1917
- 1825-1870

49 Ölçü və çəki üzrə neçənci Beynəlxalq konfransda Beynəlxalq vahidlər sistemi (Si) qəbul edilib?

- X
- XII
- II
- XI
- VII

50 Beynəlxalq vahidlər sistemi (SI) neçənci ildə yaradılmışdır?

- 1938
- 1958
- 1964
- 1960
- 1982

51 Beynəlxalq qanunverici metrologiya təşkilatı (BQMT) neçənci ildə yaradılmışdır?

- 1952
- 1975
- 1964
- 1956
- 1946

52 Metrologiya sahəsində əsas terminlər və təyinatlar harada verilib?

- regional standartlarda
- QOST-da
- sahə standartlarında
- dövlət standartlarında
- müəssisə standartlarında

53 Fiziki kəmiyyət nədir?

- doğru cavab yoxdur
- standartın əsas tələbidir
- standartın göstəricisidir
- keyfiyyətə əksər fiziki obyektlər üçün ümumi, lakin keyfiyyətə hər bir obyekt üçün ayrıca qiymətə malik olan xassədir
- sertifikatlaşdırma

54 Keyfiyyətə əksər fiziki obyektlər üçün ümumi, lakin kəmiyyətə hər bir obyekt üçün ayrıca qiymətə malik olan xassə nədir?

- ölçmə
- təzyiq
- kütlə
- fiziki kəmiyyət
- temperatur

55 Xüsusi texniki vasitənin köməyi ilə təşrübə vasitəsilə fiziki kəmiyyətin qiymətinin tapılması nədir?

- interval şkalası
- ölçmə vasitəsi
- ölçmənin vəhdəti
- ölçmə
- fiziki kəmiyyət

56 Xüsusi texniki vasitənin köməyi ilə təşrübə vasitəsilə fiziki kəmiyyətin qiymətinin tapılması nədir?

- fiziki kəmiyyət
- cərgə şkalası
- ölçmə vahdəti
- düzgün cavab yoxdur
- inventar şkalası

57 Verilmiş fiziki kəmiyyətin qiymətinin ölçü vahidi kimi qəbul olunmuş eyni cinsli fiziki kəmiyyətlə müqayisə olunma prosesi dedikdə nə başa düşülür?

- cərgə şkalası
- fiziki kəmiyyət
- ölçü şkalası
- ölçmə
- inventar şkalası

58 Təyinatına görə 1-ə bərabər ədədi qiyməti olan fiziki kəmiyyət adlanır?

- ölçü cihazı
- ölçmə
- ölçmə vahdəti
- fiziki kəmiyyətin vahidi
- ölçü

59 Təbiətin obyektlərini öyrənən zaman istifadə olunan köməkçi aparat necə adlanır?

- metrologiya
- ölçmə
- ölçmə vahdəti
- fiziki kəmiyyətin vahidi
- ölçü

60 Ölçmələrin nəticələri qanuniləşdirilmiş vahidlərlə ifadə olunması nədir?

- fiziki kəmiyyət
- stabililik
- tarazlamaq
- ölçmələrin vahdəti
- dəqiqlik

61 Ölçmələrin vahdəti istifadə olunan fiziki kəmiyyətlərin vahidləri ilə nəyin qiymətini özündə birləşdirir?

- fiziki kəmiyyəti
- sadəliyi
- dəqiqliyi
- ölçmə xətası
- mürəkkəbliyi

62 Ölçmələrdə istifadə olunan və normalaşdırılmış metroloji xassələrə malik olan texniki vasitələr necə adlanır?

- desorbsiya
- ölçmə vahdəti
- nəqliyyat vasitələri
- ölçmə vasitələri
- sorbsiya

63 Texniki təyinatına görə ölçü vasitələri hansı sistemlərə bölünürlər?

- kvalmetriyaya
- fiziki kəmiyyətlərə
- xətalara
- ölçmə cihazlarına
- metrologiyaya

64 Texniki təyinatına görə ölçü vasitələri hansı sistemlərə bölünürlər?

- xətalara
- kvalmetriyaya
- metrologiyaya
- fiziki kəmiyyətlərə
- ölçmə dəyişdiricilərinə

65 Texniki təyinatına görə ölçü vasitələri hansı sistemlərə bölünürlər?

- kvalmetriyaya
- fiziki kəmiyyətlərə
- xətalara
- köməkçi ölçü vasitələrinə
- metrologiyaya

66 Texniki təyinatına görə ölçü vasitələri hansı sistemlərə bölünürlər?

- ölçmə qurğularına
- metrologiyaya
- kvalmetriyaya
- fiziki kəmiyyətlərə
- xətalara

67 Verilmiş ölçüyə malik fiziki kəmiyyəti təzələmək üçün istifadə olunan ölçmə vasitələrinə nə deyilir?

- ölçü

- ətalətlilik
- cərgə
- interval
- vəhdət

68 Müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqda siqnalı yaradan ölçmə vasitəsi necə adlanır?

- köməkçi ölçmə vasitəsi
- ölçü cihazı
- fiziki kəmiyyət
- düzgün cavab yoxdur
- hadisə

69 Ölçü cihazları nələrə görə siniflərə bölünürlər?

- müxtəlif xassələrinə
- düzgün cavab yoxdur
- ölçülərinə
- vəziyyətinə
- təsirinə

70 Bu ölçü vasitələrinin tətbiqi digər ölçmə vasitələrinə təsir edir?

- doğru cavab yoxdur
- analoqlu
- köməkçi
- qeydedici
- göstərici

71 Ölçmə informasiyasının siqnalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işlətmək və saxlamaq üçün lazımı formada salan ölçmə vasitəsi necə adlanır?

- ölçmə dəyişdirici
- azaldan
- yüksəldən
- qəbul edici
- sabitləşdirici

72 Bir yerdə yerləşmiş və müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada olan qurğu necə adlanır?

- doğru cavab yoxdur
- yüksəldən qurğu
- ötürücü qurğu
- qəbul edici qurğu
- ölçmə qurğusu

73 Öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş və avtomatik idarəetmə sistemlərində istifadə oluna bilən ölçmə vasitələri necə adlanır?

- düzgün cavab yoxdur
- əlaqələndirmə sistemi
- tənzimləmə sistemi
- ölçmə sistemi
- sabitləşdirmə sistemi

74 Hər hansı bir sistemin əmələ gətirən vahidlər sistemi nədir?

- sistemli hədlər
- təkrarlanma
- etibarlılıq
- sistemli düzlük
- sistemli vahidlər

75 Həç bir sistemə daxil olmayan vahidlər sistemi?

- ölçmə sistemi
- düzgün cavab yoxdur
- Sistemdənkənar
- sistemli
- oxşar sistem

76 Hansı vahidlər bütün sistemlərdən üstün tutulur?

- doğru cavab yoxdur
- uzunluq kütlə, zaman
- təcəl və sürət
- gərginlik
- cəryan şiddəti və tezlik

77 MKS və MKSA hansı sistemdə daxildirlər?

- KS
- SI
- BI
- BMT
- AI

78 MKS və MKSA sisteminə hansı vahidlər daxildirlər?

- təziq vahidləri
- elektrik vahidi

- kəçi, saniyə
- zaman vahidləri
- uzunluq vahidləri

79 MKS sisteminə hansı vahidlər daxildirlər?

- doğru cavab yoxdur
- saniyə, kiloqram
- metr, saniyə
- metr, kiloqram, saniyə
- bolt, amper

80 Sİ sistemi hansı vahidlərdən yaranır?

- elektrik
- əsas
- törəmə
- əsas və törömö
- uzunluq

81 Əsas vahidlərin müxtəlif kombinasiyalarından yaranan vahidlər necə adlanır?

- kelvin
- mütləq
- nisbi
- törəmə
- kondella

82 Minimum müstəqil dəstində əmələ gələn vahidlər sistemi necə adlanır?

- sabit
- nisbi
- törəmə
- əsas
- mütləq

83 Əsas və törəmə vahidlərdən yaranan sistem necə adlanır

- AI
- STS
- MKS
- SI
- BMT

84 Sİ-nin əsasını neçə əsas vahid vardır?

- 3
- 12
- 8
- 7
- 6

85 1 metr işığın vakumda $1/299792458$ saniyə müddətində qət etdiyi yolun uzunluğu necə adlandırılır?

- kilometr
- mol
- kandella
- santimetr
- metr

86 Ölçüləri 39 x39 mm olan platin- iridium silindirə bərabər ölçü vahidi hansıdır?

- kelvin
- ton
- qram
- kiloqram
- mol

87 1899-cu ildə kiloqramın neçə nümunəsi hazırlanmışdır?

- 100
- 41
- 34
- 43
- 57

88 Seziyum-133 atomunun əsas halının iki ifrat-nazik səviyyələri arasındakı keçidə uyğun şüallanmanın 9192631770 perioduna bərabər olan hansı vahiddir?

- kelvin
- mol
- saat
- saniyə
- kandella

89 Vakumda bir-birindən 1m. Məsafədə yerləşən sosnsuz uzunluğa və çox kiçik dairəvi en kəsiyi sahəsinə malik paralel düzxətli naqıldən keçən zaman nagilin hər 1m. hissəsində N güvvə yadan vahid necə adlanır ?

- kelvin
- metr

- mol
- amper
- kandella

90 Termodinamik temperatur vahidi necə adlanır?

- amper
- təziq
- dərəcə
- kelvin
- mol

91 Suyun üçqat nöqtəsinin termodinamik temperaturunun $1/273,16$ hissəsinə bərabər olan termodinamik temperatur neçə adlanır?

- saniyə- dərəcə
- amper
- dərəcə
- kelvin
- amper-saniyə

92 Maddənin miqdar vahidi necə adlanır?

- amper
- dərəcə
- kandella
- mol
- düzgün cavab yoxdur

93 .

Verilən istiqamətlərdə energetik işıq şiddəti $1/683$ v? /51 olan $540 \cdot 10^{12}$ Hz tezlikli monoxromotik şua buraxan mənbəni bu istiqamətdəki işıq şiddətinə bərabər olan vahid necə adlanır?

- volt
- volt
- amper
- kandella
- mol

94 Kütləsi 0.012 Kq olan karbon 12-də yerləşən atomların sayı qdər struktur elementinə malik olan modelə miqdarın vahidi necə adlanır?

- saniyə
- kelvin
- amper
- mol
- kandella

95 Işıq şiddəti vahidi neçə adlanır?

- mol
- volt
- amper
- kandella
- hərc

96 Əsas fiziki vahidlərdən başqa, sistemində hansı vahidlərdən də istifadə olunur?

- doğru cavab yoxdur
- dəyişən
- sabit
- törəmə
- müqayisə

97 Sistemdən kənar vahidlər necə qrupa bölünür?

- 2
- 6
- 3
- 4
- 8

98 Sİ vahidləri ilə birgə işlənən vahidlər hansı vahidlərdir?

- sistemli
- ayrı
- eyni
- sistemindən kənar
- doğru cavab yoxdur

99 Həmcinin kəmiyyətlər arasında hesablama yolu ilə həyata keçirilən nisbətə müəyyən olunan nədir?

- birbaşa ölçmə
- miqyoslama
- paralelik
- müqayisə
- dolaylı ölçmə

100 Ölçü şəkildəyişdiricisinin realizə etdiyi giriş sınaqlarının çıxış sınaqlarına şəkildəyişmə əməliyyatı nədir?

- birbaşa
- miqyaslama
- paralelik
- ölçü şəkildəyişməsi
- dolaylı ölçmə

101 Ölçmə şəkildəyişdiricilər nə ilə univiksiya olunmamışdır

- KOPOLKO
- STAKO
- AIP
- AIS
- PLAKO

102 İnformativ parametrin ölçüsü çıxış inforativparametrlərin K dəfə münasib olan giriş siqnalı ilə eynicinsli siqnallarından yaradılması nədir?

- birbaşa ölçmə
- ölçmə şəkildəyişməsi
- ölçmə
- miqyaslama
- doyaylı ölçmə

103 Miqyaslı şəkildəyişmə hansı qurğuda realizə olunur?

- birbaşa ölçmədə
- voltmetrdə
- ampmetrdə
- miqyaslı şəkildəyişdirici
- dolaylı ölçmədə

104 Ölçmələri nələr görə təsnifləşdirirlər?

- mürəkkəbliyinə
- rənginə
- ölçüsünə
- əlamətlərinə
- sadələyinə

105 Ölçmə bir dəfə aparılıqda necə adlanır?

- düzgün cavab yoxdu
- sabit
- daimi
- birdəfəlik
- dəyişət

106 Eyni ölçülü fiziki kəmiyyətlərin bir necə dəfə ölçülməsi necə adlanır?

- dəişət
- sabit
- birdəfəlik
- cixdəfəlik
- daimi

107 Elni dəqiqlikdə və eyni şəraitdə dəqiqliyiəyni olan ölçmə cihazları vasitəsilə yerinə gətirilmiş hər hansı bir ölçülən kəmiyyət neçədir?

- düzgün cavb yoxdu
- daim
- sabit
- bərabər-dəqiq
- dəyişən

108 Dəqiqliyi üzrə fərqli vəsaitlərlə fərqli şəraitdə yerinə yetirilən ölçmələr necə adlanır?

- sabit
- daimi
- bərabər
- qeyri-bərabər
- dəyişən sabit

109 Ölçülər zaman ərzində fiziki kəmiyyəin qiyməti dəyişmə qalarsa onda bu

- düzgün cavb yoxdu
- daimi
- dəyişən
- statik
- dinamik

110 Ölçülən zaman əzində fiziki kəmiyyətin ölçüsü üzrə dəyişən ölçüləri

- düzgün cavb yoxdu
- daimidir
- statikdir
- dinamik
- ötürüləndir

111 Fiziki kəmiyyətin axtarılan qiyməti bilavəsitə təcrübə yolu ilə alınarsa onda bu

- birbaşa ölçmə

- dolayı ölçmə
- müştərək ölçmə
- birçə ölçmə
- düzgün cavb yoxdu

112 Fiziki kəmiyyətin axtarılan axtarılan qiymətlə funksional bağlılığı olan digər fiziki kəmiyyətlərin nəticələri əsasında müəyyən edilməsi

- birçə ölçmə
- dolayı ölçmə
- birbaşa ölçmə
- müştərək ölçmə
- düzgün cavb yoxdu

113 Bir neçə həmcini kəmiyyətin eyni vaxtda ölçmələrinin nəticələri əsasında tərtib olunmuş sisteminin həlli ilə əlaqədar olan ölçmələr necə adlandırılır?

- düzgün cavb yoxdu
- müştərək ölçmələr
- dolayı ölçmələr
- birbaşa ölçmələr
- birçə ölçmələr

114 Aralarındakı asılılığı təyin etmək üçün iki və daha qırtıq həmcins olmayan fiziki kəmiyyətlərin təyin edilməsi necə adlanır.

- dolayı ölçmələr
- birbaşa ölçmələr
- birçə ölçmələr
- təyinlər
- düzgün cavb yoxdu

115 Birçə ölçmələrdə tənliklərin sayı axtarılan kəmiyyətlərlə müqayisədə necə olmalıdır.

- düzgün cavb yoxdu
- az olmalıdır
- az olmalıdır
- mənfi
- sabit olmalıdır

116 Ölçmə vasitəsi və obyektin qarşılıqlı təsir dərəcəsinə görə ölçmə metodları necə olur

- sadə
- kontaktli və kontaktsız
- təsiesiz
- təsirli
- adi

117 Kəmiyyətin qiymətini bilavasitə göstərən ölçü metodu hansı qiymətləndirmə metodu?

- mürəkkəb
- bilavasitə
- ölçülü
- sadə
- sabit

118 Hansı metodda ölçülən kəmiyyət ölçü ilə təkrarlanan kəmiyyətlə müqayisə olunur

- şifri
- bilavasitə
- müqayisə
- diferensial
- mürəkkəb

119 Hansı ölçmə metodunda ölçülən kəmiyyət ondan cüzi dərəcədə fərqlənən eyni kəmiyyətlə müqayisə olunur?

- doğru cavab yoxdu
- differensial
- müqayisə
- bilavasitə
- sifin

120 Hansı ölçmə metodunda ölçülən kəmiyyətin və ölçünün cihazı təsir effektinin nəticələrinin sifra gətirildiyi ölçü ilə müqayisə edilir.

- sifin
- differensial
- bilavasitə
- müqayisə
- əvəzləmə

121 Hansı ölçmə metodunda ölçülən kəmiyyətlərin onun məlum qiyməti ilə əvəzləndiyi ölçü ilə müqayisə olunur?

- müqayisə
- differensial
- sifin
- əvəzləmə
- bilavasitə

122 Hansı ölçmə metodunda qeydlərin və periodik siqnalların üst-üstə düşməsinin istifadəsi ilə axtarılan kəmiyyət və nümunənin ölçü arasındakı fərqi ölçürlər?

- müqayisə
- differensial

- əvəzetmə
- üst-üstə düşmə
- bilavasitə

123 Ölçmələr hansı şkala üzrə yerinə yetirilir?

- evrisitik
- intervallar
- orqanoleptik
- nisbətlər
- cərgə

124 Hər hansı bir sahənin vizual topoqrafik xəritəsinin çəkilişi zamanı hansı ölçmələrdən istifadə olunur ?

- cərgə
- evrisitik
- nisbətlər
- orqanoleptik
- intervallar

125 İnsan hiss orqanları vasitəsilə fiziki kəmiyyətlərin ölçülərini müvafiq ölçü vahidləri haqqındakı təsəvvürü ilə tam və ya hissə nisbətində ifadə olunun ölçmələr hansı şkalayla aparılır?

- evrisitik
- intervallar
- orqanoleptik
- nisbətlər
- cərgə

126 Səs tezliyinin fərqi tonlarla və ya yarımtonlarla qəbul edən insanlar hansı şkala üzrə ölçmə aparır ?

- evrisitik
- nisbətlər
- orqanoleptik
- intervallar
- cərgə

127 Intervallar şkalası üzrə aparılan ölçmələr nisbətlər şkalası üzrə ölçmələrdən nə ilə fərqlənir ?

- doğru cavab yoxdur
- sabitdir
- dəyişəndir
- az təkmilləşmişdir
- sadədir

128 Təəsürata görə qurulan şkala

- evrisitik
- nisbətlər
- orqanoleptik
- cərgə
- intervallar

129 Intuisiyaya əsaslanan ölçmələrə necə ölçmələr deyilir?

- cərgə
- nisbətlər
- orqanoleptik
- evrisitik
- intervallar

130 Ölçülən kəmiyyətlər əvvəlcə öz aralarında cütlərlə müqayisə olunur və hər bir cüt üçün müqayisənin nəticəsi hansı formada ifadə olunur?

- doğru cavab yoxdur
- çox
- az
- az-çox
- bərabər

131 Ölçülən kəmiyyətlər əvvəlcə öz aralarında cütlərlə müqayisə olunur və hər bir cüt üçün müqayisənin nəticəsi hansı formada ifadə olunur?

- doğru cavab yoxdur
- çox
- az
- çox yaxşı-çox pis
- bərabər

132 Intuisiyaya əsaslanan evrisitik ölçmələrdə ölçülən kəmiyyətlər əvvəlcə öz aralarında cütlərlə müqayisə olunur və hər bir cüt üçün müqayisənin nəticəsi «az-çox» yaxud «çox yaxşı-çox pis» formada ifadə olunur sonra cütlər üzrə müqayisənin nəticələri əsasında nə aparılır?

- doğru cavab yoxdur
- qiymətləndirmə
- kalibrəmə
- rəqləmə
- müqayisə etmə

133 Cərgə şkalası üzrə ölçmələrdə neşəyə bərabər ölçü ilə müqayisə əsas yer tutur?

- doğru cavab yoxdur

- beşə
- birə
- sıfıra
- dördə

134 Cərgə şkalası üzrə ölçmələrdə sıfır bərabər ölçü ilə müqayisə əsas yer tutur. Belə ölçməyə nə deyilir?

- doğru cavab yoxdur
- qiymətləndirmə
- kalibrəlmə
- aşkərtmə
- müqayisə etmə

135 Xüsusi texniki vasitələrin köməyi ilə aparılan ölçmələrə aləti ölçmələr deyilir. Bu ölçmələr necə olurlar?

- doğru cavab yoxdur
- adi
- sadə
- avtomatlaşdırılmış
- mürəkkəb

136 Hansı ölçmələrdə subyektivizm elementləri qalır?

- aşkərtmə
- qiymətləndirmə
- kalibrəlmə
- avtomatlaşdırılmış
- müqayisə etmə

137 Dəqiq ölçmələrin nəticələri əsasında fiziki kəmiyyətin qaydaya salınmış qiymətlərinin ardıcılığı necə adlanır ?

- Cərgə şkalası
- Adların şkalası
- Doğru cavab yoxdur
- Fiziki kəmiyyətin şkalası
- Ölçmə vasitələrinin şkalası

138 Ölçmə şkalaları nəzəriyyəsinin termin və tərifləri hansı sənəddə şərh edilir?

- Mk4653-98
- MD2389-96
- MP3426-98
- MI 2365-96
- MI2324-96

139 Ölçülən kəmiyyətin ardıcıl qiymətləri sırasına uyğun olan işarə və rəqəmlərin məcmusu necə adlanır ?

- Cərgə şkalası
- Adların şkalası
- Doğru cavab yoxdur
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- Fiziki kəmiyyətin şkalası

140 Metroloji təcrübədə ölçü şkalalarının neçə beş növü məlumdur?

- 8
- 3
- 4
- 5
- 12

141 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarının növüdür ?

- mürəkkəb
- doğru cavab yoxdur
- cərgə şkalası
- orqanoleptik
- sadə

142 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarının növüdür ?

- mürəkkəb
- intervallar şkalası
- orqanoleptik
- doğru cavab yoxdur
- sadə

143 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarının növüdür ?

- sadə
- mürəkkəb
- nisbətər şkalası
- doğru cavab yoxdur
- orqanoleptik

144 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarının növüdür ?, cərgə şkalası, intervallar şkalası, nisbətər şkalası,.

- mütləq şkalalar
- sadə

- mürəkkəb
- orqanoleptik
- doğru cavab yoxdur

145 Empirik obyektlərin sinifləşdirilməsi üçün istifadə edilən şkalalar

- mürəkkəb
- təsnifat şkalası
- doğru cavab yoxdur
- orqanoleptik
- sadə

146 Fiziki kəmiyyətlərin şkalası deyildir

- Cərgə şkalası
- Unifikasiya
- Doğru cavab yoxdur
- Fiziki kəmiyyətin şkalası
- Ölçmə vasitələrinin şkalası

147 Hansı şkalalarda sıfır və ölçü vahidləri olmur ?

- Doğru cavab yoxdur
- Adların şkalası
- Cərgə şkalası
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- Fiziki kəmiyyətin şkalası

148 Bu şkala vasitəsilə ölçülərin miqdarı haqqında ancaq sistemləşdirilmiş təsəvvür yaradan ən sadə ölçmə (qiymətləndirmə) üsulunda tutuşdurulan ölçülərin bir-birinə nisbəti müəyyənləşdirilir

- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- Cərgə şkalası
- Doğru cavab yoxdur
- Fiziki kəmiyyətin şkalası
- Adların şkalası

149 Baxılan ölçülərin müəyyən ardıcılıqla (artma və ya azalma qaydası üzrə) düzülmə (yerləşdirilmə) metodu ölçülərin nəyi adlanır?

- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- Doğru cavab yoxdur
- Rəqlənməsi
- Fiziki kəmiyyətin şkalası
- Adların şkalası

150 Ölçülərin artması və ya azalması qaydasında qurula bilər

- Adların şkalası
- Cərgə şkalası
- Fiziki kəmiyyətin şkalası
- Doğru cavab yoxdur
- Ölçmə vasitələrinin şkalası

151 Cərgə şkalası üzrə ölçmələri yüngülləşdirmək üçün bu şkalada bir neçə nöqtəni nə kimi qəbul edirlər?

- ölçmə vasitələrinin şkalası
- dayaq (reper) nöqtəsi
- doğru cavab yoxdur
- fiziki kəmiyyətin şkalası
- adların şkalası

152 Ballar necə rəqləmlərdir?

- daimi
- doğru cavab yoxdur
- ölçüsüz
- ölçülü
- sabit

153 Cərgə şkalası hansı sahələrdə geniş tətbiq olunur?

- doğru cavab yoxdur
- sosial sferada
- sürətin ölçülməsində
- təcilin ölçülməsində
- elektrik ölçmələrində

154 Cərgə şkalası hansı sahələrdə geniş tətbiq olunur?

- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- humanitar və tibbi elmlərdə
- Reper şkalası
- doğru cavab yoxdur
- Adların şkalası

155 Cərgə şkalası hansı sahələrdə geniş tətbiq olunur?

- sürətin ölçülməsində
- iqtisadiyyatda

- təcilin ölçülməsində
- doğru cavab yoxdur
- elektrik ölçmələrində

156 Cərgə şkalası hansı sahələrdə geniş tətbiq olunur?

- sürətin ölçülməsində
- təcilin ölçülməsində
- intellektual əmək sahəsində
- doğru cavab yoxdur
- elektrik ölçmələrində

157 Cərgə şkalası üzrə məntiqi əməliyyatın mümkünlüyü xassəsi necə adlanır

- təcilsiz
- doğru cavab yoxdur
- tranzitivlik
- elektrik
- sürət

158 Tutuşdurulan (müqayisə edilən) ölçülərin fərqlərini özündə əks etdirən şkala necə adlanır?

- Reper şkalası
- intervallar şkalası
- Bofort şkalası
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- Adların şkalası

159 Ölçü şkalasının onun köməyi ilə ölçülən kəmiyyətin ədədi qiyməti müəyyən ölçünün digər ölçüyə riyazi nisbəti kimi nə təyin edilir ?

- Cərgə şkalası
- Nisbətlər şkalası
- Adların şkalası
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- Fiziki kəmiyyətin şkalası

160 Intervallar şkalasından fərqli olaraq nisbətlər şkalası hansı qiymətlərə malik deyildir?

- sabit
- mənfii
- doğru cavab yoxdur
- irasional
- orta

161 Nisbətlər şkalası üzrə intervalın ölçülməsi düsturunda N nəyi göstərir?

- doğru cavab yoxdur
- nisbəti
- qəbul edilmiş ölçü vahidinin
- ölçülən kəmiyyətin ədədi qiymətinin
- irasionallığı

162 Nisbətlər şkalasının malik olduğu bütün əlamətləri özündə cəmləşdirən, lakin ölçü vahidlərinin birmənalı təyin edilməsinə imkan verən və qəbul edilmiş ölçü vahidləri sistemindən asılı olmayan şkala

- Adların şkalası
- Mütləq şkalalar
- Cərgə şkalası
- Fiziki kəmiyyətin şkalası
- Ölçmə vasitələrinin şkalası

163 Nisbətlər şkalası üzrə intervalın ölçülməsi hansı düstur (nəzəri model) üzrə həyata keçilir?

- ..
- $Q_1 < Q_2 < Q_3 < Q_4 < Q_5$ —
- ..
- $Q_i - Q_j = Q_{ij}$
- ..
- $N = \frac{\beta_i}{[Q]}$
- ..
- $\frac{Q_i}{[Q]} - \frac{\beta}{[Q]} = \Delta N [Q]$
- .
- $\frac{Q_i}{[Q]} - \frac{Q_j}{[Q]} = \Delta N [Q]$

164 Nisbətlər şkalası üzrə intervalın ölçülməsi hansı düstur (nəzəri model) üzrə həyata keçilir?

- ..
- $\frac{Q_i}{[Q]} - \frac{\beta}{[Q]} = \Delta N [Q]$
- ..

$$Q_i - Q_j = Q_{ij}$$

..

$$Q_1 < Q_2 < Q_3 < Q_4 < Q_5$$

.

$$\frac{Q_i - Q_j}{[Q]} = \frac{\Delta Q}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

....

$$N = \frac{\beta_i}{[Q]}$$

165 Nisbətələr şkalası hansı formula ilə təyin edilir ?

.....

$$\frac{Q_i}{[Q]} - \frac{Q_j}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

.

$$N = \frac{\beta_i}{[Q]}$$

..

$$\frac{Q_i - Q_j}{[Q]} = \frac{\Delta Q}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

...

.....

$$\frac{Q_i}{[Q]} - \frac{\beta}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

166 İki ölçüntün öz aralarında müqayisəsinin riyazi modeli aşağıdakılardan hansıdır?

..

$$\frac{Q_i - Q_j}{[Q]} = \frac{\Delta Q}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

.

$$Q_i - Q_j = Q_{ij}$$

.....

$$\frac{Q_i}{[Q]} - \frac{\beta}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

....

$$N = \frac{\beta_i}{[Q]}$$

...

$$\frac{Q_i}{[Q]} - \frac{Q_j}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

167 .

Ölçülərin hansı vasitə ilə alınan $Q_1 > Q_2 > Q_3 > Q_4 > Q_5 \dots$ və ya $Q_1 < Q_2 < Q_3 < Q_4 < Q_5 \dots$ sırası cərgə şkalasını təşkil edir?

- Ranqlanma
- Ölçmə vasitələrinin
- Adların
- Fiziki kəmiyyətin
- Doğru cavab yoxdur

168 Ölçmə üçün nəzərdə tutulmuş məlum zaman intervalı ərzində ölçüləri dəyişməz qəbul olunan, fiziki kəmiyyətləri təkrarlayan və ya saxlayan normalaşdırılmış metroloji xüsusiyyətlərə malik texniki vasitələr nədir ?

- sorbsiya
- ölçmə vasitələri
- əlaqə vasitələri
- dinləmə vasitələri
- hərəkət vasitələri

169 Təyinatına əsasən ölçmə vasitələri hansı ölçü qururlarına bölünür?

- sorbsiyaya
- dinləmə vasitələrinə
- əlaqə vasitələrinə
- ölçü şəkildəyişdiriciləri
- hərəkət vasitələrinə

170 Təyinatına əsasən ölçmə vasitələri hansı ölçü qururlarına bölünür?

- sorbsiyaya
- dinləmə vasitələrinə
- əlaqə vasitələrinə
- şəkildəyişdirici cihazlar

hərəkət vasitələrinə

171 Təyinatına əsasən ölçmə vasitələri hansı ölçü qururlarına bölünür?

- sorbsiyaya
 dinləmə vasitələrinə
 əlaqə vasitələrinə
 ölçü sistemlərinə
 hərəkət vasitələrinə

172 Ölçmə vasitələri nədən asılı olaraq təsnif edilir ?

- sorbsiyaya
 tipinə
 əlaqə vasitələrinə
 təyinatı və metroloji funksiyalarına
 ölçülərinə

173 Ffiziki kəmiyyətlərin vahidlə müəyyən edilmiş, zəruri dəqiqliklə verilmiş ölçülərinin təkrarlama və saxlaması üçün nəzərdə tutulmuş proses

- sorbsiyaya
 dartma
 kalibirləmə
 ölçmə
 desorbsiya

174 Eyni ölçüdə olan fiziki kəmiyyətləri təkrarlayan ölçmə necə adlanır?

- sorbsiyaya
 ölçü dəsti
 çoxrəqəmli
 birtəqəmli
 ölçü mağazası

175 Nnormal elemntin EHQ 1,0185 V bərabər olan ölçmə necə ölçmədir?

- sabit
 ölçü dəsti
 çoxrəqəmli
 birtəqəmli
 ölçü mağazası

176 çoxrəqəmli – müxtəlif ölçülü fiziki kəmiyyətləri təkrarlayan ölçmələrdir necə adlanır?

- sabit
 ölçü dəsti
 birtəqəmli
 çoxrəqəmli
 ölçü mağazası

177 Uzunluğun ştrixlənmiş ölçüsü necə ölçmədir?

- sabit
 ölçü dəsti
 birtəqəmli
 çoxrəqəmli
 ölçü mağazası

178 Həm ayrılıqda, həm də müxtəlif uyğunluqda təcrübədə tətbiq üçün nəzərdə tutulmuş eyni fiziki kəmiyyətlərin eyni dərəcəli ölçü komplekti

- sabitdir
 çoxrəqəmlidir
 birtəqəmlidir
 ölçü dəstidir
 ölçü mağazasıdır

179 Müxtəlif kombinasiyalarda vahid konstruktiv qurğuda birləşdirilmiş ölçü dəsti

- sabitdir
 çoxrəqəmlidir
 birtəqəmlidir
 ölçü mağazasıdır
 ölçü dəstidir

180 Ölçülən kəmiyyətin digər kəmiyyətə çevrilməsi və ya emalı üçün rahat ölçmə siqnallarına çevrilməsinə xidmət edən normativ metroloji xüsusiyyətə malik texniki vasitələr

- sabitdir
 ölçmə qurğulandır
 ölçü cihazlandır
 ölçü çeviriciləndir
 ölçü dəstidir

181 Ölçü çeviricilərində çevrilmə verilmiş dəqiqliklə yerinə yetirilməlidir və çeviricinin çıxış və giriş kəmiyyətləri arasında tələb olunan nəyi təmin etməlidir?

- çevirməni
 sabitliyi
 bərabərliyi
 funksional asılılığı

dəyişməni

182 Qeyd olunmuş diapazonda ölçülən fiziki kəmiyyətin qiymətinin alınması üçün nəzərdə tutulmuş ölçü vasitəsi

- ölçü dəstidir
 desorbsiya
 sorbsiya
 ölçü cihazları
 doğru cavab yoxdur

183 Ölçü cihazları ölçülən kəmiyyətin qiymətinin qeyd olunma formasına görə necə olurlar?

- daimi
 desorbsiyalı
 sorbsiyalı
 analoq və rəqəmli
 doğru cavab yoxdur

184 Ölçü cihazları ölçülən kəmiyyətin tətbiq formasına görə necə olurlar?

- daimi
 desorbsiyalı
 sorbsiyalı
 ampermetrlər, voltmetrlər
 doğru cavab yoxdur

185 Ölçü cihazları ölçülən kəmiyyətin tətbiq formasına görə necə olurlar?

- daimi
 desorbsiyalı
 sorbsiyalı
 fəzometrlər, osilloqraflar
 doğru cavab yoxdur

186 Elektrik və qeyri-elektrik fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün cihazlar nəyə görə fərqlənilir?

- təyinatına
 sorbsiyalılığına
 desorbsiyalılığına
 doğru cavab yoxdur
 daimiliyinə

187 Ölçülən kəmiyyətin qiymətlərinin indikasiya üsuluna görə hansı cihazlar vardır?

- sorbsiyalı
 göstəricili
 daimi
 doğru cavab yoxdur
 desorbsiyalı

188 Ölçülən kəmiyyətin qiymətlərinin indikasiya üsuluna görə hansı cihazlar vardır?

- daimi
 siqnallayıcı
 sorbsiyalı
 desorbsiyalı
 doğru cavab yoxdur

189 Ölçülən kəmiyyətin qiymətlərinin indikasiya üsuluna görə hansı cihazlar vardır?

- sorbsiyalı
 daimi
 doğru cavab yoxdur
 desorbsiyalı
 qeydçi

190 Ölçülən kəmiyyətin çevrilmə metoduna görə hansı cihazlar vardır?

- daimi
 qiymətləndirmə
 sorbsiyalı
 desorbsiyalı
 doğru cavab yoxdur

191 Ölçülən kəmiyyətin çevrilmə metoduna görə hansı cihazlar vardır?

- daimi
 müqayisəedici
 sorbsiyalı
 desorbsiyalı
 doğru cavab yoxdur

192 Tətbiq üsullarına və konstruksiyasına görə ölçü cihazları vardır?

- doğru cavab yoxdur
 qeydçi
 ləhvəli
 müqayisəedici
 qiymətləndirmə

193 Tətbiq üsullarına və konstruksiyasına görə ölçü cihazlar vardır?

- müqayisəedici
- daşınan
- qeydçi
- doğru cavab yoxdur
- qiymətləndirmə

194 Bir və ya bir neçə fiziki kəmiyyətin ölçülməsi üçün nəzərdə tutulmuş, funksional cəhətdən birləşmiş ölçü, ölçmə qurğuları, ölçü çeviriciləri və stasionar ölçmə qurğuları toplusu necə adlanır?

- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- Dəyişməzlik
- Ölçmə sistemləri
- Ölçmə-hesablama kompleksləri
- Ölçmə qurğuları stasionar

195 Obyektin özünə xas olan bir və ya bir neçə fiziki kəmiyyətin ölçülməsi və müxtəlif məqsədlərdən ötrü ölçü siqnallarının tərtib olunması məqsədi ilə nəzarət edilən obyektin müxtəlif nöqtələrində yerləşdirilmiş, funksional cəhətdən birləşmiş ölçü, ölçmə qurğuları, ölçü çeviriciləri, EHM və digər texniki vasaitlər toplusu necə adlanır?

- Dəyişməzlik
- Ölçmə-hesablama kompleksləri
- Ölçmə sistemləri
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- Ölçmə qurğuları stasionar

196 Ölçmə sistemləri tərkibində konkret ölçmə məsələlərini yerinə yetirmək üçün nəzərdə tutulmuş, funksional cəhətdən birləşmiş ölçmə vasitələrinin, EHM və köməkçi qurğuların toplusu necə adlanır?

- Dəyişməzlik
- Ölçmə-hesablama kompleksləri
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- Ölçmə sistemləri
- Ölçmə qurğuları stasionar

197 Ölçünün kəmiyyətini təkrarlayan və saxlayan onun ölçülərini yoxlama sxemi üzrə aşağı ölçü vasitələrinə ötürən müəyyən olunmuş qaydada nəzərdə tutulmuş etalon qismində təsdiq olunmuş ölçmə vasitəsi və ya ölçmə vasitələri kompleksi necə adlanır?

- Ölçmə qurğuları stasionar
- Dəyişməzlik
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- Ölçmə sistemləri
- Ölçmə-hesablama

198 Etalonun, təkrarladığı fiziki kəmiyyət vahidinin ölçülərini uzun müddət sabit saxlamaq xüsusiyyəti necə adlanır?

- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- Ölçmə sistemləri
- Dəyişməzlik
- Ölçmə-hesablama
- Ölçmə qurğuları stasionar

199 Yoxlama sxemi üzrə aşağı səviyyəli, ilk növbədə ikinci dərəcəli etalonların ölçmə texnikasının mövcud inkişaf səviyyəsi üçün yüksək dəqiqliklə digər ölçü vasitələri ilə müqayisəsini təmin etmək imkanı

- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonudur
- Ölçmə sistemləridir
- Ölçmə-hesablamadır
- Müqayisədir
- Təkrarlanmadır

200 Milli etalonlarla təkrarlanan və saxlanılan vahidlərin ölçüləri ilə müqayisə üçün beynəlxalq əsas qismində beynəlxalq razılaşma əsasında qəbul olunmuş etalon

- Təkrarlanmadı
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- Beynəlxalq etalon
- Ölçmə sistemləridi
- Ölçmə-hesablamadı

201 Rəsmi qərarla ölkə üçün əsas qismində qəbul olunmuş etalonlar

- Birinci dərəcəli (milli) etalonlar
- Ölçmə sistemləridi
- Ölçmə-hesablamadı
- Beynəlxalq etalon
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu

202 Verilmiş fiziki kəmiyyət vahidinin bilavasitə birinci dərəcəli etalonundan alınmış ölçü vahidləri etalonları

- İkinci dərəcəli etalonlar
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- Beynəlxalq etalon
- Ölçmə-hesablamadı
- Birinci dərəcəli (milli) etalonlar

203 Təbə etalonlara və mövcud ölçmə vasitələrinə vahidlərin ölçüsü verilən ən yüksək metroloji xüsusiyyətə malik etalon necə adlanır ?

- Əsas etalon

- Beynəlxalq etalon
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- İkinci dərəcəli etalonlar
- Birinci dərəcəli (milli) etalonlar

204 İşçi ölçmə vasitələri vahidlərinin ölçülərinin verilməsi üçün nəzərdə tutulmuş etalon

- Beynəlxalq etalon
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- İşçi etalon
- Əsas etalon
- İkinci dərəcəli etalonlar

205 Qiymətini ölçmə məqsədinə müvafiq olaraq alan fiziki kəmiyyətin ölçü vasitəsi

- İşçi etalon
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- İşçi ölçü vahidləri
- İkinci dərəcəli etalonlar
- Əsas ölçü vasitələri

206 Əsas ölçü vasitəsinə və ya ölçü obyektinə təsiri tələb olunan dəqiqliklə ölçü nəticələrinin əldə olunması üçün nəzərdə tutulan fiziki kəmiyyətin ölçü vasitəsi

- Köməkçi ölçü vasitələri
- Əsas ölçü vasitələri
- İşçi ölçü vahidləri
- İkinci dərəcəli etalonlar
- İşçi etalon

207 Dövlət və ya sahə standartlarının tələblərinə müvafiq olaraq hazırlanmış və tətbiq olunan ölçü vasitələri

- Əsas ölçü vasitələri
- Standartlaşdırılmış ölçü vasitələri
- Köməkçi ölçü vasitələri
- İkinci dərəcəli etalonlar
- İşçi ölçü vahidləri

208 Cismın xarici təsir olmadıqda sükunət vəziyyətini saxlaması və yaxud bərabər düzxətli hərəkətini davam etdirməsi xassəsinə nə deyilir?

- tezlik
- əhatə
- ətalətlilik
- təcil
- sürət

209 Real həyatda hər hansı hadisə bir anda yox, müəyyən müddət ərzində baş verir. Ümumdunyada bu müddəti ölçmək üçün nə qəbul edilmişdir?

- sürət
- zaman
- təcil
- ətalətlilik
- tezlik

210 Ətalətliliyin ölçüsü

- kütlədir
- zaman
- tezlik
- sürət
- təcil

211 Cism qızdırıldıqdan sonra onun xassəsi əvvəlkindən fərqlənir. Bu xassə nə kimi bütün dünyada qəbul edilmişdir?

- tezlik
- termodinamik temperatur
- sürət
- təcil
- zaman

212 Fiziki obyektlərin və onlarda baş verən proseslərin çoxu üçün ümumi olan, lakin kəmiyyət etibarilə onların hər biri üçün ayrılıqda qanunvericilik yolu ilə qəbul edilmiş müxtəlif xassələrin xarakteristikaları necə adlanır?

- tezlik
- fiziki kəmiyyətlər
- təcil
- termodinamik temperatur
- zaman

213 Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hasıllar aiddir?

- sabitlik
- dəyişmə
- qüvvə, təzyiq
- fəza
- əlaqə

214 Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hasıllar aiddir?

- sabitlik

- dəyişmək
- uzunluq, zaman
- fəza
- əlaqə

215 Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- sabitlik
- temperatur və kütlə
- fəza
- əlaqə
- dəyişmək

216 Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- sabitlik
- dəyişmək
- əlavə müstəvi və fəza bucağı
- fəza
- əlaqə

217 Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- sabitlik
- dəyişmək
- sürət, təcil
- fəza
- əlaqə

218 Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- dəyişmək
- əlaqə
- fəza
- elektrik gərginliyi, elektrik cərəyanının şiddəti
- sabitlik

219 Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- fəza
- əlaqə
- sabitlik
- dəyişmək
- induktivlik, işıqlılıq

220 Əmtəə məhsullarının həm dəyər, həm də qiymət xassələri hansı kəmiyyətlə ölçülür?

- təcillə
- fiziki kəmiyyətlərlə
- zamanla
- iqtisadi kəmiyyətlə
- sabitliklə

221 İqtisadi kəmiyyətlə əmtəə məhsullarının nəyi ölçülür?

- təcili
- fiziki kəmiyyətləri
- zamanı
- dəyər və qiyməti
- sabitliyi

222 Məhsulun keyfiyyətinin kəmiyyətcə qiymətləndirilməsinin nəzəri əsaslarını və metodlarını işləyib hazırlayan praktiki və elmi fəaliyyət sahəsi necə adlanır?

- kibernetika
- sertifikatlaşdırma
- metrologiya
- kvalimetriya
- standartlaşdırma

223 Metrologiyanın keyfiyyətin ölçülməsinə həsr olunmuş kvalimetriya bölməsində məhsulun keyfiyyət göstəricilərinin neşə növü şəhr edilir?

- 5
- 23
- 10
- 12
- 4

224 Məmulatın əsas funksiyalarını yerinə yetirməsi xassəsini təyin edir və tətbiq olunma sahəsini müəyyənləşdirir

- Texnolojuluq göstəriciləri
- Erqonomik göstəricilər
- Etibarlılıq göstəriciləri
- Təyinat göstəriciləri
- Estetik göstəricilər

225 Təyinat göstəriciləri məmulatın hansı əsas xassəsini təyin edir?

- Texnolojuluq göstəricilərini
- Erqonomik göstəriciləmi

- Etibarlılıq göstəricilərini
- funksiyalarını yerinə yetirməsi
- Estetik göstəricilərini

226 Təyinat göstəriciləri məmulatın hansı əsas xassəsini təyin edir?

- Texnolojuluq göstəricilərini
- Erqonomik göstəriciləri
- Etibarlılıq göstəricilərini
- tətbiq olunma sahəsini
- Estetik göstəricilərini

227 Məmulatın imtinasız işləməsi, uzunömürlülyü, təmirə yararlılığı və saxlanması xassələrini xarakterizə edir

- Texnolojuluq göstəriciləri
- Erqonomik göstəricilər
- Təyinat göstəriciləri
- Etibarlılıq göstəriciləri
- Estetik göstəricilər

228 Etibarlılıq göstəriciləri məmulatın hansı xassəsini xarakterizə edir?

- Texnolojuluq göstəricilərini
- Erqonomik göstəriciləri
- Təyinat göstəricilərini
- İmtinasız işləməsi
- Estetik göstəricilərini

229 Etibarlılıq göstəriciləri məmulatın hansı xassəsini xarakterizə edir?, təmirə yararlılığı və saxlanması

- Texnolojuluq göstəricilərini
- Erqonomik göstəriciləri
- Təyinat göstəricilərini
- Uzunömürlülyü
- Estetik göstəricilərini

230 Etibarlılıq göstəriciləri məmulatın hansı xassəsini xarakterizə edir?,

- Texnolojuluq göstəricilərini
- Erqonomik göstəriciləri
- Təyinat göstəricilərini
- Təmirə yararlılığı
- Estetik göstəricilərini

231 Etibarlılıq göstəriciləri məmulatın hansı xassəsini xarakterizə edir?,

- Texnolojuluq göstəricilərini
- Erqonomik göstəriciləri
- Təyinat göstəricilərini
- Saxlanması
- Estetik göstəricilərini

232 Bu göstərici məmulatın istismarı zamanı xammalın, materialın, yanacaqın və əmək resurslarının istifadə dərəcəsinə görə onun texniki təkmilləşdirilməsi səviyyəsini xarakterizə edir.

- Texnolojuluq göstəricilərini
- E enerjisinin və əmək resurslarının qənaətlə istifadəsi
- Erqonomik göstəriciləri
- Estetik göstəricilərini
- Təyinat göstəricilərini
- E enerjisinin və əmək resurslarının qənaətlə istifadəsi

233 «İnsan-məmulat» sistemini xarakterizə edir və onlar insanın istehsalat və məişət proseslərində özünü büruzə verən kompleks gigiyenik, antropometrik, fizioloji və psixoloji xassələrini nəzərə alır.

- Texnolojuluq göstəricilərini
- Uzunömürlülyü
- Təyinat göstəricilərini
- Erqonomik göstəriciləri
- Estetik göstəricilərini

234 Erqonomik göstərici sistemi nəyi xarakterizə edir?

- Texnolojuluq göstəricilərini
- Uzunömürlülyü
- Təyinat göstəricilərini
- İnsan-məmulat sistemini
- Estetik göstəricilərini

235 Məmulatın formasının rasionallığını, kompozisiyasının bütövlülyünü, onun cəlbedici xassəsini xarakterizə edir

- Texnolojuluq göstəricilərini
- Uzunömürlülyü
- Təyinat göstəriciləri
- Estetik göstəriciləri
- Erqonomik göstəriciləri

236 Estetik göstəricilər məmulatın hansı xassəsini xarakterizə edir?

- Texnolojuluq göstəricilərini
- Uzunömürlülüüyü
- Təyinat göstəriciləri
- Formasının rasionallığını
- Erqonomik göstəriciləri

237 Estetik göstəricilər məmulatın hansı xassəsini xarakterizə edir?

- Texnolojuluq göstəricilərini
- Uzunömürlülüüyü
- Təyinat göstəriciləri
- Kompozisiyasının bütövlülüynü
- Erqonomik göstəriciləri

238 Məmulatların istehsalı, bərpası və təmiri zamanı yüksək əmək məhsuldarlığını təmin etmək üçün konstruktiv-texnoloji işlərin effektivliyini xarakterizə edir

- Patent-hüquq göstəriciləri
- Uzunömürlülüüyü
- Təyinat göstəriciləri
- Texnolojuluq göstəriciləri
- Erqonomik göstəriciləri

239 Texnolojuluq göstəriciləri məmulatların nəyini xarakterizə edir?

- Texnolojuluq göstəricilərini
- Uzunömürlülüynü
- Təyinat göstəricilərini
- Konstruktiv-texnoloji işlərin effektivliyini
- Erqonomik göstəricilərini

240 Bütün ölçmə sistemlərini bir-biriləri ilə müqayisə etməyə imkan verən ümumi hansı xüsusiyyətə malikdir?

- nisbi
- təbii
- siyasi
- metroloji
- mədəni

241 Bütün ölçmə sistemlərini bir-biriləri ilə müqayisə etməyə imkan verən ümumi hansı xüsusiyyətə malikdir?

- nisbi
- təbii
- siyasi
- istismar
- mədəni

242 Bütün ölçmə sistemlərini bir-biriləri ilə müqayisə etməyə imkan verən ümumi hansı xüsusiyyətə malikdir?

- nisbi
- təbii
- siyasi
- məlumat
- mədəni

243 Ölçmə sistemlərində ölçmələrin nəticələrinə və xətalılarına təsir göstərən ölçmə sistemlərinin əsas xüsusiyyətlərindən biri

- nisbi
- metroloji xüsusiyyətləri
- siyasi
- təbii
- mədəni

244 Normativ-texniki sənədlərlə müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətlər

- nisbi
- həqiqi
- sabit
- normalaşdırılmış
- dəyişən

245 Sınaq yolu ilə müəyyən olunanlar metroloji xüsusiyyətlər

- nisbi
- normalaşdırılmış
- sabit
- həqiqi
- dəyişən

246 Ölçmə vasitələrinin köməyi ilə alınan nəticələrin dəqiqliyi ölçmə vasitələrinin hansı parametrindən asılıdır?

- şkala bölcülərindən
- normalaşdırılmasından
- ölçülərindən
- hazırlanması zaman davamlılığından
- rəngindən

247 Ölçmə vasitələrinin köməyi ilə alınan nəticələrin dəqiqliyi ölçmə vasitələrinin hansı parametrindən asılıdır?

- şkala bölcülərindən

- normalaşdırılmasından
- ölçülərindən
- istismar zamanı etibarlılığından
- rəngindən

248 Ölçmə sistemlərinin giriş və çıxış siqnallarının informativ parametrlərindən funksional asılılığı

- şkala bölcüləridir
- normalaşdırılmadır
- istismar zamanı etibarlılığıdır
- çevrilmə funksiyalarıdır
- zamandır

249 Ölçmə sistemlərinin giriş və çıxış siqnallarının informativ parametrlərindən funksional asılılığı

- şkala bölcüləridir
- normalaşdırılmadır
- istismar zamanı etibarlılığıdır
- çevrilmələrin statistik xüsusiyyətləridir
- zamandır

250 Ölçmə sistemləri üçün tətbiq olunan və həmin ölçmə sisteminə elmi-texniki sənədlərlə müəyyən olunan çevrilmə funksiyası vasitələri (tipləri) necə çevirmə funksiyalar adlanır?

- normal
- istismar zamanı etibarlıq
- nominal

251 Çevrilmələrin nominal statistik xüsusiyyəti çıxış kəmiyyətinin qiymətinə əsasən nəyi tapmağa imkan verir?

- zamanı
- istismar zamanı etibarlılığı
- giriş kəmiyyətini nominal
- şkala bölcülərini
- normalı

252 Çevrilmə funksiyası hansı şəkildə verilə bilər?

- sabit
- sadə
- bərabər
- analitik
- funksiya

253 Çevrilmə funksiyası hansı şəkildə verilə bilər?

- sabit
- sadə
- bərabər
- cədvəl
- funksiya

254 Çevrilmə funksiyası hansı şəkildə verilə bilər?

- sabit
- sadə
- bərabər
- qrafik
- funksiya

255 Ölçülən kəmiyyətin nominal (həqiqi) qiyməti ilə ölçmə vasitələrinin göstəriciləri arasındakı fərq kimi müəyyən olunan vacib metroloji xüsusiyyət nədir?

- şkala bölcüləri
- nominal
- istismar zamanı etibarlıq
- xətalər
- zaman

256 Ölçmə üçün əsas göstərici onun hansı qiymətidir?

- sabitdir
- sadə
- qrafikidir
- nominal
- funksiyasıdır

257 Ölçmə vasitəsinin çıxış siqnalının ölçülən kəmiyyətin dəyişməsinə səbəb olan dəyişmənin nisbəti ilə müəyyən olunan ölçmə sistemlərinin xüsusiyyəti

- istismar zamanı etibarlıq
- xətalər
- nominallıq
- həssaslıq
- şkala bölcüləri

258 Ölçmə vasitəsinin çıxış siqnalının ölçülən kəmiyyətin dəyişməsinə səbəb olan dəyişmənin nisbəti ilə müəyyən olunan ölçmə sistemlərinin hansı həssaslıq xüsusiyyəti ilə fərqlənir?

- şkala bölcüləri
- nominallıq

- istismar zamanı etibarlıq
- mütləq
- xətalar

259 Ölçmə vasitəsinin çıxış siqnalının ölçülən kəmiyyətin dəyişməsinə səbəb olan dəyişmənin nisbəti ilə müəyyən olunan ölçmə sistemlərinin hansı həssaslıq xüsusiyyəti ilə fərqlənir?

- şkala bölcüləri
- nominallıq
- istismar zamanı etibarlıq
- nisbi
- xətalar

260 Mütləq həssaslıq hansı formula ilə təyin edilir?

- $d=1.2SF$
- $S=KF$
- $S_{nis.}=\Delta Y/(\Delta X/X)$
- $S=\Delta Y/\Delta X$
- $K=RTY$

261 Nisbi həssaslıq hansı formula ilə təyin edilir?

- $d=1.2SF$
- $S=KF$
- $S=\Delta Y/\Delta X$
- $S_{nis.}=\Delta Y/(\Delta X/X)$
- $K=RTY$

262 Nisbi həssaslıq formulasında ΔY nəyi təyin edir?

- fərqi
- ölçülən kəmiyyət
- ölçülən kəmiyyətin dəyişməsinə
- siqnalın çıxışda dəyişməsinə
- zamanı

263 Nisbi həssaslıq formulasında ΔX nəyi təyin edir?

- fərqi
- ölçülən kəmiyyət
- siqnalın çıxışda dəyişməsinə
- ölçülən kəmiyyətin dəyişməsinə
- zamanı

264 Nisbi həssaslıq formulasında X nəyi təyin edir?

- fərqi
- ölçülən kəmiyyətin dəyişməsinə
- siqnalın çıxışda dəyişməsinə
- ölçülən kəmiyyət
- zamanı

265 Ölçü cihazlarında həssaslıq sabit olduqda şkala necə ölçülü olur?

- bərabər
- artan
- dəyişən
- sadə
- fərqli

266 Ölçü vasitələrində şkalasının iki qonşu işarələrinə müvafiq qiymətlərin fərqi

- fərqli
- şkala bölgüsünün qiyməti
- həssaslıq həddi
- dəyişən
- ölçmə diapazonu

267 Mütləq həssaslıq hansı formula ilə təyin edilir?

- $S=\Delta Y/\Delta X$
- $C=1/S$
- $d=1.2SF$
- $K=RTY$
- $S=KF$

268 Fiziki kəmiyyətin dəyişməsinin ən aşağı qiymətindən başlayaraq verilmiş ölçmə vasitəsinin köməyi ilə həyata keçirilən ölçmə

- ölçmə diapazonu
- fərqli
- həssaslıq həddi
- şkala bölgüsünün qiyməti
- dəyişən

269 Ölçmə vasitələrində xətlərinin yol verilən həddinin normalaşdırıldığı kəmiyyətin qiymətlər sahəsi həddi

- şkala bölgüsünün qiyməti
- fərqli

- həssaslıq həddi
- dəyişən
- ölçmə diapazonu

270 Şkalanın ilkin və son qiymətləri ilə məhdudlaşdırılmış cihazın şkala qiymətləri sahəsi necə adlanır?

- göstərici diapazonu
- fərqli
- həssaslıq həddi
- dəyişən
- şkala bölgüsünün qiyməti

271 Dəyişməz xarici şərtlər daxilində cihazın çıxış siqnalının ən böyük variasiyası

- şkala bölgüsünün qiyməti
- fərqli
- həssaslıq həddi
- dəyişən
- göstəricilərin variasiyası

272 Çıxış kəmiyyətinin seçilmiş sağ və sol qiymətinə asta yavaşma zamanı giriş siqnalının eyni həqiqi qiymətinə uyğun çıxış siqnalı kəmiyyətləri arasındakı fərq

- fərqli
- çıxış siqnalının variasiyası
- şkala bölgüsünün qiyməti
- dəyişən
- həssaslıq həddi

273 Ölçmə vasitələrinin fiziki kəmiyyətlərin dəyişəninin ölçülməsi (ölçmə prosesində) zamanı yaranan xəta

- fərqli
- dəyişən
- şkala bölgüsünün qiyməti
- dinamik xəta
- həssaslıq həddi

274 Ölçmə vasitələrinin dinamik xətasını müəyyən edir

- sabitlik
- dinamik xəta
- şkala bölgüsünün qiyməti
- dinamik xüsusiyyətləri
- həssaslıq həddi

275 Ölçmə vasitələrinin verilmiş tipinin ölçmə vasitələri üçün normativ sənədlərlə müəyyən olunmuş metroloji xüsusiyyətlər toplusu

- dinamik xüsusiyyətləri
- dinamik xəta
- şkala bölgüsünün qiyməti
- normalaşdırılan metroloji xüsusiyyətlər
- həssaslıq həddi

276 Ölçmə vasitələrinin GOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- şkala bölgüsünün qiyməti
- həssaslıq həddi
- dinamik xəta
- ölçmələrin hədləri, şkala hədləri
- dinamik xüsusiyyətləri

277 Ölçmə vasitələrinin GOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- dinamik xüsusiyyətləri
- dinamik xəta
- şkala bölgüsünün qiyməti
- qeyri-bərabər şkala olduqda – bölgünün minimum qiyməti
- həssaslıq həddi

278 Ölçmə vasitələrinin GOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- dinamik xüsusiyyətləri
- dinamik xəta
- şkala bölgüsünün qiyməti
- çıxış kodu, kodun dərəcələrinin sayı
- həssaslıq həddi

279 Ölçmə vasitələrinin GOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- dinamik xüsusiyyətləri
- dinamik xəta
- şkala bölgüsünün qiyməti
- birqiymətli ölçünün nominal qiyməti
- həssaslıq həddi

280 Ölçmə vasitələrinin GOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- dinamik xüsusiyyətləri
- dinamik xəta
- şkala bölgüsünün qiyməti

- ÖV xətalari
 həssaslıq həddi

281 Ölçmə vasitələrinin GOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- dinamik xüsusiyyətləri
 dinamik xəta
 şkala bölgüsünün qiyməti
 cihazın göstəricisinin və ya çeviricinin çıxış siqnalının variasiyaları
 həssaslıq həddi

282 Ölçmə vasitələrinin GOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- dinamik xüsusiyyətləri
 dinamik xəta
 şkala bölgüsünün qiyməti
 ölçmə qurğusunun tam giriş müqaviməti
 həssaslıq həddi

283 Ölçmə vasitələrinin GOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- dinamik xüsusiyyətləri
 dinamik xəta
 şkala bölgüsünün qiyməti
 ölçü çeviricisinin və ya ölçünün qeyri-informativ çıxış siqnalı parametrləri
 həssaslıq həddi

284 Ölçmə vasitələrinin GOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- dinamik xüsusiyyətləri
 dinamik xəta
 şkala bölgüsünün qiyməti
 dinamik xüsusiyyətləri; təsir funksiyaları
 həssaslıq həddi

285 Müəyyən olunmuş iş şəraitində verilmiş zaman ərzində ÖV normalaşdırılmış xüsusiyyətlərinin saxlamaq qabiliyyəti

- dinamik xüsusiyyətləri
 dinamik xəta
 şkala bölgüsünün qiyməti
 ölçmə vasitələrinin etibarlılığı
 həssaslıq həddi

286 Ölçülən kəmiyyətlərin keyfiyyətə fərqlənməsi onların nəyi ilə xarakterizə olunur?

- sıra vahidləri
 kəmiyyət vahidləri
 keyfiyyət vahidləri
 ölçü vahidləri
 çəki vahidləri

287 Əsas fiziki kəmiyyətlərin ölçü vahidi nə ilə işarə olunur?

- kəslrlərlə
 müvafiq baş hərflərlə
 simvollarla
 rəqəmlərlə
 adları ilə

288 Törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərini təyin edən neçə qayda var?

- 3
 5
 2
 1
 4

289 Əgər ölçü vahidinin bütün göstəriciləri sıfıra bərabərdirsə, kəmiyyət necə kəmiyyət adlanır?

- kəsir
 ölçüsüz
 tam
 müsbət
 mənfi

290 Ölçmələrin məqsədi nədən ibarətdir?

- kimyəvi informasiya almaqdan
 fiziki və qeyri-fiziki ölçülər haqqında informasiya almaqdan
 qeyri-fiziki ölçülər haqqında informasiya almaqdan
 qeyri-fiziki kimyəvi informasiya almaqdan
 fiziki kimyəvi informasiya almaqdan

291 Ölçü vahidi nədir?

- kəmiyyətin xarakteristikası
 ölçülən kəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikası
 ölçülməyən kəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikası
 kəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikası

ölçülən kəmiyyətin keyfiyyətsizlik xarakteristikasıdır

292 Çevrə boyu hərəkət zamanı cismi dayaq yerinə sıxan qüvvəsi onun nəyindən asılıdır ?

- sürətindən, kütləsindən və çevrənin radiusundan
 kütləsindən və çevrənin radiusundan
 sürətindən, kütləsindən
 kütləsindən
 çevrənin radiusundan

293 Ölçülən kəmiyyətlərin kəmiyyət xarakteristikası onların nələridir?

- sayları
 Ölçüləridi
 rəqəmləri
 kəmiyyətlər
 qiymətləri

294 Ölçülən kəmiyyətlərin ölçülərinin artması və ya azalması üzrə qurulmuş sıra nə əmələ gətirir?

- artma cərgə şkalası
 azalma şkalası
 artma şkalası
 cərgə şkalası
 artma azalma şkalası

295 Müvafiq baş hərflərlə nə işarə olunur?

- əsas fiziki kəmiyyətlərin ölçü vahidi
 rəqəmlərlə
 simvollarla
 kəsrlərlə
 adları ilə

296 Ölçü vahidləri nə ilə xarakterizə olunur?

- ölçülən kəmiyyətlərin keyfiyyətə fərqlənməsi
 sıra vahidləri
 çəki vahidləri
 kəmiyyət vahidləri
 keyfiyyət vahidləri

297 Törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərini təyin edən zaman aşağıdakı neçə qaydanı rəhbər tutmaq lazımdır?

- 12
 2
 5
 14
 6

298 Hansı kəmiyyət ölçüsüz adlanır?

- mənfi
 müsbət
 tam
 əgər ölçü vahidinin bütün göstəriciləri sıfıra bərabərdirsə
 kəsr

299 Sürətindən, kütləsindən və çevrənin radiusundanonun hansı qüvvə asılıdır ?

- çevrənin radiusu
 sürəti, kütləsi
 kütləsi
 çevrə boyu hərəkət zamanı cismi dayaq yerinə sıxan F qüvvəsi
 kütləsi və çevrənin radiusu

300 Cərgə şkalası nə əmələ gətirir?

- artma cərgə şkalası
 azalma şkalası
 Ölçülən kəmiyyətlərin ölçülərinin artması və ya azalması üzrə qurulmuş sıra
 artma şkalası
 artma azalma şkalası

301 Cərgə şkalası üzrə ölçü informasiyası almaq məqsədilə ölçülərin artımla və ya azalma ilə düzülməsinə nə deyilir?

- uzunluq
 çoxluq
 artma
 rəqəmləmə
 sıralama

302 Reper şkalalarının mənfi cəhəti nədir?

- nöqtələri arasındakı intervallar böyüklüyü
 nöqtələri arasındakı intervallar
 reper nöqtələri arasındakı intervallar məlum deyil
 məsafə kiçikliyini
 hündürlük intervallar böyüklüyü

303 Bir neçə kəmiyyətin hasilinin ölçü vahidi o kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin nəyinə bərabərdir?

- toplanıb vurulmasına
- çıxmasına
- bölməsinə
- hasilinə
- toplanmasına

304 Qüvvə hansı qanuna tabedir?

- Maqnit qüvvəsinə
- Nyutonun üçüncü
- Nyutonun ikinci
- Nyutonun birinci
- Arximed qanununa

305 Ölçü vahidinin göstəricilərindən hər biri hansı ədədlər ola bilər?

- sıfır, kəsr
- variantların hamısı doğrudur
- mənfi
- müsbət
- tam

306 Ölçüsüz kəmiyyət necə ola bilər?

- nisbi
- kəsr
- müsbət
- loqoritmik
- nisbi və loqoritmik

307 Nisbi və loqoritmik kəmiyyət hansıdır?

- nisbi
- müsbət
- loqoritmik
- ölçüsüz
- kəsr

308 Sürət, kütlə, çevrənin radiusundan asılı olan qüvvə hansıdır?

- Maqnit sahəsi
- F
- F arximed
- F lorens
- Nyuton qanunları

309 Küləyin gücünü hansı şkala ilə ölçürlər?

- 8 ballıq şkala
- 12 ballıq seysmik şkala
- 12 ballıq Bofört şkalası
- 10 ballıq
- 12 ballıq şkala

310 Reper şkalaları nə üçündür?

- tarixlə bağlı
- humanitar, dəqiq fənnlər
- dəqiq fənnlər
- humanitar fənnlər
- idmanla bağlı

311 Sutka nəyə bölünür?

- saniyələrə
- saatlara
- dəqiqələrə
- aylara
- həftələrə

312 Saatlarala nə bölünür?

- il
- sutka
- həftə
- ay
- dəqiqə

313 Fizikada vahidlər sisteminin layihədirilməsinin umumi qaydaları neçənci ildə müəyyənləşdirilmişdir?

- 1941-ci ildə
- 1846-ci ildə
- 1918-ci ildə
- 1832-ci ildə
- 1891-ci ildə

314 Fizikada vahidlər sisteminin layihələndirilməsi kim tərəfindən müəyyən olunub?

- Qaus
- Nils
- Dalton
- Pa
- Nyuton

315 Vahid zamanda görulən işə nə deyilir?

- Quvvə
- Elektrik gərginliyi
- Muqavimet
- Guc
- Təzyiq

316 Təzyiqin vahidi aşağıdakılardan hansidir?

- Volt
- Vatt
- Coul
- Paskal
- Om

317 Elektrik gərginliyinin vahidi aşağıdakılardan hansidir?

- Vatt
- Coul
- Om
- Volt
- Pa

318 Dəfələrlə artma və azalma zamani kəmiyyətin ədədi qiyməti hansı intervalda yerləşməlidir?

- 0.1dən 10-dək
- 0.01dən 100-dək
- 0.1dən 1000dək
- 0.1dən 100-dək
- 0.001dən 10-dək

319 Millimetrin mindəbir hissəsi nə adlanır?

- Mikrometr
- Kilometr
- Makrometr
- Santimetr
- Saniyə

320 Elektrik keçirməsinin vahidi aşağıdakılardan hansidir?

- Volt
- Simens
- Pa
- Coul
- Vatt

321 İş hansı dusturla təyin olunur?

- $F=Aq$
- $F=AV$
- $A=FV$
- $A=FL$
- $A=Fq$

322 Mutlq vahidlər sistemi aşağıdakı hansı vahidləri özündə birləşdirir?

- Milliqram,makrometr,mikrometr
- Makrometr,saniyə,saat
- Saniyə,kilometr,mikrometr
- Millimetr,milliqram,saniyə
- Millimetr,kilometr,saniyə

323 Ali Konfrans neçənci ildə ölçü və çəki uzrə vahidlər sistemini qəbul etdi?

- 1970
- 1870
- 1990
- 1960
- 1895

324 Tənlikdəki mutənəsiblik əmsali vahidə bərabər olan törəmə vahidi hansidir?

- Coul
- Kutlə
- Qeyri-koqerent
- Koqerent
- Nyuton

325 Neçənci ildə Qaus tərəfindən işlənmiş mutlq vahidlər sistemi əsas vahidləri-millimetr, milliqram və saniyəni özündə birləşdirdi?

- 1874

- 1820
- 1990
- 1885
- 1832

326 Kim tərəfindən işlənmiş mutləq vahidlər sistemi əsas vahidləri-millimetr, milliqram və saniyəni özündə birləşdirdi?

- Dalton
- Nyuton
- Paskal
- Qaus
- Nils

327 Amper hansı fiziki kəmiyyətin ölçü vahididir?

- işin
- Cərəyan şiddətinin
- Gucun
- Təzyiqin
- Quvvənin

328 Aşağıdakılardan hansılar əlavə vahidlər hesab olunur?

- Radian
- Metr
- Mol
- Amper
- Kelvin

329 Aşağıdakılardan hansı əlavə vahid hesab olunur?

- Kelvin
- Mol
- Metr
- Amper
- Steradian

330 Aşağıdakılardan hansı əsas vahid hesab olunur?

- Radian
- Volt
- Om
- Mol
- Steradian

331 Aşağıdakılardan hansı əsas vahid hesab olunur?

- Om
- Steradian
- Radian
- Amper
- Volt

332 Aşağıdakılardan hansı əsas vahid hesab olunur?

- Om
- Radian
- Steradian
- Kelvin
- Volt

333 Aşağıdakılardan hansı əsas vahid hesab olunur?

- Volt
- Steradian
- Kandella
- Radian
- Om

334 Aşağıdakılardan hansı əsas vahid hesab olunur?

- Radian
- Volt
- Om
- Metr
- Steradian

335 Aşağıdakılardan hansı əsas vahid hesab olunur?

- Steradian
- Volt
- Om
- Saniyə
- Radian

336 Aşağıdakılardan hansı əsas vahid hesab olunur?

- Volt
- Steradian

- Radian
- Kiloqram
- Om

337 Vahid səthə təsir edən bərabər yuklərin quvvəsi ilə təyin edilən kəmiyyət hansıdır?

- Güc
- Muqavimət
- Elektrik gərginliyi
- Təzyiq
- Quvvə

338 Aşağıdakılardan hansı müstəvi bucağının vahididir?

- Amper
- Kelvin
- Mol
- Radian
- Metr

339 Beynəlxalq vahidlər sistemində maddənin miqdarının vahidi?

- Amper
- Mol
- Kelvin
- Radian
- Metr

340 Əsas və törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmusu nə adlanır ?

- Törəmə kəmiyyətlər
- Vahidlər sistemi
- Ölçü sistemi
- Fiziki kəmiyyətlər
- Kəmiyyətlər sistemi

341 Elektrik müqavimətinin əksinə olan kəmiyyət hansıdır ?

- Quvvə
- Elektrik keçiriciliyi
- Güc
- Cərəyan şiddəti
- Təzyiq

342 k-mütənasiblik əmsalının vahidi aşağıdakılardan hansıdır ?

- metr
- kandella
- om
- vatt
- ölçüsüz kəmiyyətdir

343 Aşağıdakılardan hansı termodinamik temperaturun vahididir?

- Metr
- Kelvin
- Amper
- Radian
- Mol

344 Steradian hansı fiziki kəmiyyətin vahididir?

- Uzunluq
- Zaman
- Fəza bucağı
- Müstəvi bucağı
- Maddənin miqdarı

345 kg/mxs^2 hansı fiziki kəmiyyətin vahidinin açılışıdır ?

- Güc
- Təzyiq
- Quvvə
- İş
- Cərəyan şiddəti

346 Simens hansı fiziki kəmiyyətin ölçü vahididir?

- Güc
- Elektrik gərginliyi
- Elektrik keçiriciliyi
- Elektrik müqaviməti
- Təzyiq

347 Aşağıdakılardan hansı əlavə vahiddir ?

- Amper
- Volt
- Metr

- Kelvin
- Mol

348 Nisbətələr şkalası üzrə hər bir ölçmə nəyə əsaslanır? və birincinin ikinci vasitəsilə ifadə olunmasına əsaslanır.

- təlimə
- qeyri-məlum ölçünün məlum ölçü ilə müqayisəsinə
- maqnit induksiyasına
- sabitliyə
- ötürməyə

349 Fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi zamanı məlum ölçü kimi hansı beynəlxalq sisteminə daxil olan ölçü vahidi seçilməlidir?

- düzgün cavab yoxdur
- SI
- BMT
- ATƏT
- NATO

350 Fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi zamanı məlum ölçü kimi hansı beynəlxalq sisteminə daxil olan ölçü vahidi seçilməlidir?

- BMT
- düzgün cavab yoxdur
- MDB
- NATO
- ATƏT

351 Kvalimsetriyada müqayisə adətən necə aparılır?

- baza göstəricisinin qiymətinə görə
- maqnit induksiyasına
- sabitliyə
- ötürməyə
- təlimə

352 Kvalimsetriyada müqayisə adətən necə aparılır?

- təlimə
- maqnit induksiyasına
- sabitliyə
- ötürməyə
- maksimum balla qiymətləndirilən ən yüksək keyfiyyətə görə

353 Onda qeyri-məlum ölçünü məlum ölçü ilə müqayisə etmək və birincini ikinci vasitəsilə ifadə etmək necə yazılır?

- ..
- $\frac{Q}{[Q]}$
- ..
- $\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$
- ..
- $\alpha/[Q]$
- ..
- $\alpha/[\beta]$
- ..
- $\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x\eta$

354 Çox kiçik ölçüləri ölçmək üçün onları mikroskop və yaxud digər cihazla böyütmək lazımdır. Bu hallarda müqayisə necə görsənir?

- ..
- $\alpha/[Q]$
- ..
- $\left. \begin{array}{l} \frac{Q+V}{[Q]} \\ \frac{xQ}{[Q]} \end{array} \right\}$
- ..
- $\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x\eta$
- ..
- $\alpha/[\beta]$ d
- ..
- $\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$

355 Çox kiçik ölçüləri ölçmək üçün onları mikroskop və yaxud digər cihazla böyütdükdə müqayisə formulasında V-nəyi göstərir?

- maqnit induksiyasını
- qabın kütləsi
- təziqi
- ötürməni
- böyütmə əmsalını

356 Çox kiçik ölçüləri ölçmək üçün onları mikroskop və yaxud digər cihazla böyütdükdə müqayisə formulasında x-nəyi göstərir?

- qabın kütləsi
- təəziqi
- böyütmə əmsalını
- ötürməni
- maqnit induksiyasını

357 Sadə olmaq üçün fərz edirik ki, təsir edən amillər additivdir,yəni

- sabit
- əlavə olunan
- vurulan
- ötürməni
- induktiv

358 Sadə olmaq üçün fərz edirik ki, təsir edən amillər multiplikativ,yəni

- əlavə olunan
- vurulan
- sabit
- ötürməli
- induktiv

359 .

Sadə olmaq üçün fərz edirik ki, təsir edən amillər additivdir, onların birgə təsirini təsadüfi η toplama həddi ilə nəzərə almaq olar. Onda nisbətler şkalası üzrə aşağıdakı ölçmə tənliyini alırıq:

- ...
 $\alpha[\beta] d$
- ..
 $\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$
- .....
- ..
 $\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$
- .....
- ..
 $\alpha/[Q]$
- ..
- ..
 $P(x_i) = \frac{m_i}{n}$

360 Külli miqdarda aparılmış ölçmələrin nəticələri göstərir ki, ölçü cihazlarının göstərişi:

- təsadüfi ədəddir
- induktiv ədəddir
- sabit ədəddir
- vurulan ədəddir
- əlavə olunan ədəddir

361 .

- əlavə
- riyazi
- induktiv
- sabit
- vurulan

362 Ölçmənin riyazi modelini necə yazmaq olar?

- əlavə olunan ədədlə
- riyazi simvollarla
- induktiv ədədlə
- sabitlə
- vurulan ədədə

363 Nisbətler şkalası üzrə ölçmənin nəticələri hansı şəkildə verilə bilər?

- əlavə olunan ədədlə
- ədədlər massivi
- induktiv ədədlə
- sabitlə
- vurulan ədədə

364 Nisbətler şkalası üzrə ölçmənin nəticələri hansı şəkildə verilə bilər?

- induktiv ədədlə
- cədvəl
- əlavə olunan ədədlə
- vurulan ədədə
- sabitlə

365 Nisbətler şkalası üzrə ölçmənin nəticələri hansı şəkildə verilə bilər?

- induktiv ədədlə

- qrafik
- əlavə olunan ədədlə
- vurulan ədədə
- sabitlə

366 Nisbətələr şkalası üzrə ölçmənin nəticələri hansı şəkildə verilə bilər?

- analitik ifadə
- əlavə olunan ədədlə
- vurulan ədədə
- sabitlə
- induktiv ədədlə

367 İki təsadüfi kəmiyyətin korrelyasiya olunmuş qiymətləri arasındakı fərq təsadüfi deyildir, lakin:

- induktiv ədədlərdir
- vurulan ədəddir
- məlumdur
- naməlumdur
- analitik ifadədir

368 .

Bu tədqiqatların aparılması zamanı texniki olaraq $Q = x[Q] - \eta[Q] - V$ düsturun sağ tərəfindəki ikinci həddin orta qiymətini təyin edirlər.

...
 $\alpha f[Q]$

...
 $\alpha[\beta] d$

..

$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$

..
 $H \approx \eta[Q]$

.....
 $\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$

369 .

$H \approx \eta[Q]$ düsturuna görə orta qiymət necə olur?

- induktiv ədədlərdir
- təsadüfi deyildir
- naməlumdur
- vurulan ədəddir
- analitik ifadədir

370 Ümumi düzəliş necə təyin edilir?

..
 $\theta = -H - V$

.....

$\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x\eta$

.....
 $\alpha f[\beta]$

.....
 $\alpha f[Q]$

..

$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$

371 .

$Q = x[Q] - H - V$ düsturunda sağ hissəsindəki $X = x[Q]$ necə adlanır?

- induktiv ədədlər
- təsadüfi ədədlər
- vurulan ədəd
- analitik ifadə
- birinci həd göstərici

372 .

$Q = x[Q] - H - V$ düsturunda sağ hissəsindəki $\theta = -H - V$ necə adlanır?

- ümumi düzəliş
- analitik ifadə
- birinci həd göstərici hədlər
- induktiv ədəd
- vurulan ədəd

373 Metrologiyada nəyə tez-tez rast gəlmək olar?

- hər hansı bir səbəbdən lazımi informasiyanın çatışmaması situasiyasına
- informasiyanın çatışmaması situasiyasına aid olan səbəb
- informasiyanın çatışmaması situasiyasına
- lazımsız bir səbəbdən lazımi informasiyanın çatışmaması situasiyasına
- lazımi informasiyanın çatışmaması situasiyasına

374 Situasiyaların riyazi yazılması üçün nələrdən istifadə olunur?

- informasiya modellərindən
- informasiyalaşmadan
- metrologiya informasiyasından
- metrologiya vəziyyətindən
- situasiya modellərindən

375 Absis oxu ilə ehtimal paylanma sıxlığı qrafiki arasında məhdudlaşmış sahə vahidə bərabər olduğuna görə necə yazırıq?

- .

202m .

- 2qp+1
- 5q
- qp=5
- 5qp-5

376 İşçi ölçmə şəraitində temperatur normal temperaturdan nə qədər yüksəkdir?

- 900k
- 100k
- 500k
- 1000k
- 1500k

377 Ölçmə vasitəsi kimi nədən istifadə olunur?

- parça xətkəşdən
- taxta xətkəşdən
- metal xətkəşdən
- xətkəşdən
- kağız xətkəşdən

378 Xəlinin xətti genişlənmə əmsalında adətən nə tam məlum olmur?

- verilən cavabların hamısı düzgündür
- qamma
- alfa
- betda
- alfa,betda

379 Yüksək və ən yüksək dəqiqlik səviyyəsini təmin edən texniki vasitə nə üçün istifadə olunmur?

- dəqiq ölçmələr
- ölçümsüz ölçmələr
- düzgün variant yoxdur
- sadə ölçmələr
- praktiki ölçmələr

380 Etibarlılıq intervalının eninə görə ölçmələr hansı dəqiqlikli ölçmələrə bölünür?

- yuxarı
- ən yüksək
- yüksək
- aşağı, yuxarı, yüksək və ən yüksək
- aşağı

381 Təcrübədə ölçmə nəticəsinin nəyini hesablamaq mümkün deyildir?

- orta qiymətini
- natamam qiymətini
- tam qiymətini
- kəsr qiymətini
- kənar qiymətini

382 Nə ölçülən kəmiyyətin təsadüfi qiymətidir?

- kənar qiymətini
- kəsr qiymətini
- natamam qiymətini
- Ölçmənin nəticəsi
- tam qiymətini

383 Ölçmənin nəticəsi ölçülən kəmiyyətin nəyidir ?

- kənar qiymətini
- tam qiymətini
- kəsr qiymətini
- natamam qiymətini
- təsadüfi qiymətidir

384 Hər hansı bir səbəbdən lazımi informasiyanın çatışmaması situasiyasına harada tez-tez rast gəlmək olar?

- informasiyanın çatışmaması situasiyasına aid olan səbəb
- lazımsız bir səbəbdən lazımi informasiyanın çatışmaması situasiyasına
- lazımi informasiyanın çatışmaması situasiyasına
- Metrologiyada
- informasiyanın çatışmaması situasiyasına

385 Situasiya modellərindən nə üçün istifadə olunur?

- informasiyalaşmadan
- metrologiya vəzyyətindən
- informasiya modellərindən
- situasiyaların riyazi yazılması
- metrologiya informasiyasından

386 Nə zaman 1000k yüksəkdir?

- 900k
- İşçi ölçmə şəraitində temperatur normal temperaturdan nə qədər
- 500k
- 100k
- 1500k

387 Metal xətkəşdən nə kimi istifadə olunur?

- kağız xətkəşdən
- taxta xətkəşdən
- xətkəşdən
- Ölçmə vasitəsi
- parça xətkəşdən

388 Orta qiymətini nəyin hesablamaq mümkün deyildir?

- natamam qiymətini
- tam qiymətini
- kənar qiymətini
- təcrübədə ölçmə nəticəsini
- kəsr qiymətini

389 Situasiyaların riyazi yazılması nə üçün istifadə olunur?

- informasiyalaşmadan
- metrologiya vəzyyətindən
- informasiya modellərindən
- situasiya modellərindən
- metrologiya informasiyasından

390 Ehtimal paylanma qanunun ədədi xarakteristikaları nə kimi ifadə olunur?

- informasiyalaşmadan
- metrologiya vəzyyətindən
- informasiya modellərindən
- orta qiymət
- metrologiya informasiyasından

391 Çox hallarda dispersiyanın analoqu əvəzinə nədən istifadə olunur?

- informasiyalaşmadan

- metrologiya vəziyyətindən
- informasiya modellərindən
- orta kvadratik meyillənmə
- metrologiya informasiyasından

392 Aparaturanın imtinası, qida şəbəkəsində gərginliyin dəyişkənliyi, seysmik titrəmələr, operatorun diqqətinin yayınması və s. kimi hadisələr baş verə bilər. Bunun nəticəsində böyük ehtimalla nələr əmələ gələ bilər?

- kəsir
- tam
- kənar
- xətlər
- natamam

393 Birdəfəlik ölçmədə xəta ancaq məntiqi analiz yolu ilə və yaxud ölçmənin nəticəsinin onun haqqındakı nəyi ilə tapıla bilər?

- natamam təsəvvürlə tutuşdurmaq yolu
- tam təsəvvürlə tutuşdurmaq yolu
- kənar təsəvvürlə tutuşdurmaq yolu
- aprior təsəvvürlə tutuşdurmaq yolu
- kəsir təsəvvürlə tutuşdurmaq yolu

394 Əgər xətlər kiçikdirsə, deməli ölçü cihazının göstəricisi təsadüfidir. Odur ki, belə hallarda qərar qəbul etmək üçün nə olmalıdır?

- natamam
- tam
- kənar
- qayda
- kəsir

395 Ölçmə ölçülən kəmiyyətin qiyməti haqqında informasiya almaqdan ibarətdir. Bu, o deməkdir ki, ölçməyə qədər bu kəmiyyət haqqında nə məlum deyil?

- natamam
- tam
- kənar
- qayda
- kəsir

396 Metrologiyanın əsas postulatı-cihazın göstəricisinin çıxarılması təsadüfi ədəddirsə, ölçmədə aprior informasiyanın hökmən istifadəsi metrologiyanın neçənci postulatıdır?

- beşinci
- üçüncü
- birinci
- ikinci
- dördüncü

397 İndi də ölçmənin aparılmasından sonra yaranmış situasiyaya baxaq. Ölçmənin nəticəsi ölçülən kəmiyyətin hansı qiymətidir?

- natamam
- tam
- kənar
- təsadüfi
- kəsir

398 Sabit və zamana görə müəyyən qanunauyğunluqla dəyişən faktorların təsiri düzəlişlər vasitəsilə kompensə edilibsə və xətlər yox edilibsə, yenə də ölçmənin nəticəsinin ayrı-ayrı qiymətləri sırfdan necə olur?

- az
- aşağı
- yuxarı
- ya yuxarı, ya da aşağı
- orta

399 Təcrübədə ölçmə nəticəsinin orta qiymətini hesablamaq mümkün deyildir, belə ki, sonlu eksperimental ədədlərin sonsuzluq həddlərində nə edilməsi mümkün deyildir?

- natamam təsəvvürlə tutuşdurmaq yolu
- tam təsəvvürlə tutuşdurmaq yolu
- kənar təsəvvürlə tutuşdurmaq yolu
- inteqrallanması
- kəsir təsəvvürlə tutuşdurmaq yolu

400 Ölçmə vasitələri yuxarı və aşağı dəqiqlikli ola bilər, lakin bu necə bölgüdür?

- natamam
- tam
- kənar
- şərti
- kəsir

401 Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparən zaman təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansinin təsiri nəzərə alınır?

- Ölçmə tezliyi
- Ölçmə məkani
- Ölçmə zamanı
- Ölçmə obyektı
- Ölçmə təcrübəsi

402 Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparan zaman təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansinin təsiri nəzərə alınır?

- Ölçmə tezliyi
- Ölçmə məkanı
- Ölçmə zamanı
- Subyekt
- Ölçmə təcrübəsi

403 Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparan zaman təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansinin təsiri nəzərə alınır?

- Ölçmə tezliyi
- Ölçmə məkanı
- Ölçmə usulu
- Ölçmə zamanı
- Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparan zaman təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansinin təsiri nəzərə alınır?
- Ölçmə təcrübəsi

404 Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparan zaman təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansinin təsiri nəzərə alınır?

- Ölçmə tezliyi
- Ölçmə vasitəsi
- Ölçmə zamanı
- Ölçmə məkanı
- Ölçmə təcrübəsi

405 Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparan zaman təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansinin təsiri nəzərə alınır?

- Ölçmə şəraiti
- Ölçmə tezliyi
- Ölçmə təcrübəsi
- Ölçmə məkanı
- Ölçmə zamanı

406 Valın diametrini ölçən zaman əvvəlcədən nəyi bilmək lazımdır

- o dairəvidir
- o üçbucaqdır
- o dörbucaqdır
- o ovaldır
- o rombdir

407 Okeanların səthini ölçəndə nə nəzərə alınır?

- müxtəlif şüalanmalar
- əyrilik
- düzlüyü
- yerinin işıqlanma dərəcəsi
- mikroklimat

408 Ekspert və ya eksperimentçi ölçmə prosesinə hansı təsirini göstərir?

- subyektiv
- mikroklimat
- müxtəlif şüalanmalar
- yerinin işıqlanma dərəcəsi
- obyektiv

409 Əməyin sanitar-gigiyena şəraiti hansı faktorları özündə birləşdirir?

- mikroklimat, müxtəlif şüalanmalar, havanın təmizliyi, iş yerinin işıqlanması, istehsalat səsləri, vibrasiya
- müxtəlif şüalanmalar
- havanın təmizliyi
- vibrasiya
- mikroklimat

410 Aydın görmə və onun müddəti (uzunluğu) nədən asılıdır?

- mikroklimat
- vibrasiya
- havanın təmizliyi
- müxtəlif şüalanmalar
- yerinin işıqlanma dərəcəsinə

411 İş prosesinin xüsusiyyətindən asılı olaraq neçə işıqlanma sistemi tətbiq olunur?

- 4
- 1
- 5
- 2
- 3

412 İş prosesinin xüsusiyyətindən asılı olaraq hansı işıqlanma sistemi tətbiq olunur?

- xüsusi
- bərabər
- ümumi
- yerli
- kombinə olunmuş

413 Əvəz etmə üsulu nədən ibarətdir?

- ölçmələrin sistemətik xətalının aradan qaldırılmasından
- kəmiyyətin məlum olan ölçü ilə əvəz olunmasından
- "səhlələrin" aradan qaldırılmasından
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsindən

414 I_1 və I_2 müvazinət şərti necə yazılır?

- $I_1 \neq I_2$
- $I_1 = I_2$
- $I_1 > I_2$
- $I_1 \leq I_2$
- $I_1 \geq I_2$

415 $I_1 = I_2$ bu düsturda I_1, I_2 nəyi bildirir?

- Maqnit ayıntısı
- hesabat üçün götürüləcək işarənin hündürlüyü
- linqin müvafiq çiyinləridir
- voltmetrin daxili müqaviməti
- qida mənbəyinin daxili müqavimətidir

416 Bununla yanaşı, voltmetrin göstərişi elektrik hərəkətədirici qüvvə E ilə aşağıdakı münasibətdədir:

- $U = RE / (R_i + R)$
- $U = RE / R_i / R$
- $U = RE / R_i * R$
- $U = R/E / (R_i + R)$
- $U = RE / (R_i - R)$

417 $U = RE / (R_i + R)$ bu düsturda R nəyi bildirir?

- müxtəlif şüalanmalar
- voltmetrin daxili müqaviməti
- qida mənbəyinin daxili müqavimətidir
- yerin maqnit sahəsinin əsri dəyişməsinə
- mikroklimat

418 $U = RE / (R_i + R)$ bu düsturda R_i nəyi bildirir?

- müxtəlif şüalanmalar
- qida mənbəyinin daxili müqavimətidir
- yerin maqnit sahəsinin əsri dəyişməsinə
- voltmetrin daxili müqaviməti
- mikroklimat

419 Normal görmə qabiliyyətinə malik insan xırda əşyaları neçə LK işıqlanmada bir-birindən seçə bilər?

- 20...40
- 40...70
- 50...70
- 30...50
- 60...80

420 Maksimum görmə neçə LK işıqlanma zamanı olur?

- 200-800
- 300-900
- 500-700
- 600-1000
- 300-600

421 Təbii işıqlanmanın əmək məhsuldarlığı süni işıqlanmadan neçə faiz çoxdur?

- 20%
- 2%
- 4%
- 50%
- 10%

422 Hansı işıq səpələnmiş halda olmalıdır?

- günorta işığı
- gündüz işığı
- süni işıq
- ay işığı
- göy işıq

423 İşığın səpələnmiş halda olması üçün laboratoriya otağının pəncərələrinə nə rəng pərdə asmaq lazımdır?

- şəffaf
- qara
- ağ
- bənövşəyi
- göy

424 Süni işıqlanma nə vasitəsilə olmalıdır?

- lazer
- göy lampalar
- proyektor
- lümineset lampalar
- fanar

425 İşıq mənbəyi nə rəng şüşə içərisinə alınmalıdır?

- şəffaf
- qara
- ağ
- bənövşəyi
- göy

426 İşıq mənbəyi nə rəng şüşə içərisinə alınmalıdır?

- göy
- şəffaf
- qara
- ağ
- bənövşəyi

427 Neçə işıqlanma sistemi tətbiq olunur?

- 1
- 7
- 3
- 4
- 2

428 Yerli işıqlandırma nə üçün istifadə edilir?

- bütün otağı işıqlandırmaq üçün
- kənar yerləri işıqlandırmaq üçün
- qaranlıq mühiti işıqlandırmaq üçün
- bilavasitə işçi yerini işıqlandırmaq üçün
- bir nöqtəni işıqlandırmaq üçün

429 Ümumi işıqlandırma nə üçün istifadə edilir?

- kənar yerləri işıqlandırmaq üçün
- bilavasitə işçi yerini işıqlandırmaq üçün
- bütün otağı işıqlandırmaq üçün
- bir nöqtəni işıqlandırmaq üçün
- qaranlıq mühiti işıqlandırmaq üçün

430 Kombinə olunmuş işıq nə üçün istifadə olunur?

- qaranlıq mühiti işıqlandırmaq üçün
- ümumi və yerli işıqlanmaların birgə təsiri
- bütün otağı işıqlandırmaq üçün
- bir nöqtəni işıqlandırmaq üçün
- kənar yerləri işıqlandırmaq üçün

431 Aydın görmə müddəti fasiləsiz iş zamanı neçə saat təşkil edir?

- 10
- 1
- 2
- 3
- 7

432 Ölçü cihazları horizontal və şaquli müstəvilər üzərindəki neçə dərəcə bucaqla məhdudlaşdırılır?

- 360°
- 30°
- 45°
- 90°
- 180°

433 Şkalada müşahidəçinin gözlərinə qədər olan optimal məsafə hansı düsturla müəyyən olunur?

- $l=h/ctg$
- $l=h/tg\alpha$
- $l=h/\cos\alpha$
- $l=tg/h$
- $l=h/\cos30$

434 Bucaq ölçüləri 30...40 olan şkalanın işarəsini fərqləndirmək üçün neçə saniyə lazımdır?

- 0,05
- 0,01
- 3
- 0,5
- 0,03

435 Bucaq ölçüləri 3...6 olan şkalanın işarəsini fərqləndirmək üçün neçə saniyə lazımdır?

- 3

- 0,5
- 0,3
- 0,05
- 0,01

436 Ölçülən kəmiyyətin məlum olan ölçü ilə əvəz olunmasından ibarət olan üsul hansıdır?

- yerdəyişmə üsulu
- faktiki üsul
- əvəzetmə üsulu
- dolay üsul
- birbaşa üsul

437 Əgər təsiredici faktor ölçülən qiyməti müəyyən əmsala vurmaqla yox edilsə onda işarəyə görə kompensə etmənin əvəzinə hansı metod tətbiq olunur?

- kompensətmə metodu
- qarşıqoyma metodu
- əvəzetmə metodu
- yerdəyişmə metodu
- birbaşa metod

438 Zamana görə xətti funksiya olan hər hansı faktorun artan təsirinin yox edilməsi üçün hansı üsul tətbiq olunur?

- əvəzetmə üsulu
- dolay üsul
- birbaşa üsul
- simmetrik ölçmələr usulu
- təkrar ölçmələr usulu

439 İşarəyə görə kompensətmə üsul zamanı ölçmə neçə dəfə aparılır?

- 3
- 2
- 7
- 5
- 1

440 İki təcrübənin orta ədədi qiyməti götürülən üsul hansidir?

- birbaşa üsul
- İşarəyə görə kompensətmə
- təkrar ölçmələr usulu
- əvəzetmə üsulu
- dolay üsul

441 Ən çox iş qabiliyyəti nə zaman müşahidə olunur?

- saat8-dən 11 dək
- saat8-dən 12dək
- saat7-dən 12dək
- saat11-dən 12dək
- saat6-dan 12dək

442 Ən çox iş qabiliyyəti nə zaman müşahidə olunur?

- saat14-dən 19dək
- saat14-dən 17dək
- saat15-dən 17dək
- saat13-dən 17dək
- saat14-dən 18dək

443 Hansi saatda iş qabiliyyəti aşağı düşür?

- saat14-dən 19dək
- saat12-dən 14dək
- saat15-dən 17dək
- saat13-dən 17dək
- saat14-dən 18dək

444 Növbənin başlanğıcı hansı müddətdə olur ?

- 15dəqiqədən 1.5 saata qədər
- 30dəqiqədən 1.5 saata qədər
- 20dəqiqədən 1.5 saata qədər
- 30dəqiqədən 2 saata qədər
- 40dəqiqədən 1.5 saata qədər

445 İşləmə qabiliyyəti hansı müddət ərzində sabitləşir?

- 1.5...3 saat
- 1.5...2.5 saat
- 1...2.5 saat
- 1.5...2 saat
- 2...2.5 saat

446 Əməyin sanitariya-gigiyena şəraiti hansı faktorları özündə birləşdirir?

- istehsalat işlərini
- iş yerinin boyukluyunu

- havanın təmizliyini
- işçilərin sayını
- iş yerinin yerləşdiyi ərazini

447 Əməyin sanitar-gigiyena şəraiti hansı faktorları özündə birləşdirir?

- istehsalat işlərini
- iş yerinin boyukluyunu
- istehsalat səslərini
- işçilərin sayını
- iş yerinin yerləşdiyi ərazini

448 Əməyin sanitar-gigiyena şəraiti hansı faktorları özündə birləşdirir?

- istehsalat işlərini
- iş yerinin boyukluyunu
- iş yerinin işiqlanmasını
- işçilərin sayını
- iş yerinin yerləşdiyi ərazini

449 Əməyin sanitar-gigiyena şəraiti hansı faktorları özündə birləşdirir?

- istehsalat işlərini
- iş yerinin boyukluyunu
- mikroklimat
- işçilərin sayını
- iş yerinin yerləşdiyi ərazini

450 Əməyin sanitar-gigiyena şəraiti hansı faktorları özündə birləşdirir?

- istehsalat işlərini
- iş yerinin boyukluyunu
- vibrasiya
- işçilərin sayını
- iş yerinin yerləşdiyi ərazini

451 Aydın görmə müddəti 50 lk zamani nə qədər azalir?

- 30%
- 57%
- 55%
- 50%
- 45%

452 Aydın görmə müddəti 75 lk zamani nə qədər azalir?

- 30%
- 57%
- 55%
- 50%
- 45%

453 Aydın görmə müddəti 100 lk zamani nə qədər azalir?

- 30%
- 57%
- 55%
- 26%
- 45%

454 Aydın görmə müddəti 200 lk zamani nə qədər azalir?

- 30%
- 57%
- 55%
- 15%
- 45%

455 Aydın görmə müddəti 15% azalirsa işiqlanma dərəcəsi nə qədərdir?

- 50lk
- 200 lk
- 80lk
- 60lk
- 45lk

456 Aydın görmə müddəti 26% azalirsa işiqlanma dərəcəsi nə qədərdir?

- 50lk
- 100lk
- 80lk
- 60lk
- 45lk

457 Aydın görmə müddəti 57% azalirsa işiqlanma dərəcəsi nə qədərdir?

- 50lk
- 100lk
- 80lk

- 60lk
- 45lk

458 Aydın görmə muddəti 50% azalırsa işıqlanma dərəcəsi nə qədərdir?

- 50lk
- 75lk
- 80lk
- 60lk
- 45lk

459 Birdəfə ölçmənin nəticəsi necə təyin edilir?

- ...
- $\alpha f[\varrho]$
- ..
- $\alpha f[\beta]$
- ..
- ..
- $P(x_i) = \frac{m_i}{n}$
- .
- $Q_i = x_i + \theta_i$
- ..
- $\frac{Q + V}{|Q|} + \eta = x\eta$

460 Sabit ölçülü kəmiyyətin bir neçə dəfə təkrar ölçülməsi nəticəsində alınmış ədədlərin orta ədədi qiyməti hansı düsturla təyin olunur?

- ..
- $\frac{Q + V}{|Q|} + \eta = x\eta$
- .
- $\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$
- ..
- $P(x_i) = \frac{m_i}{n}$
- ..
- $\alpha f[\varrho]$
- ..
- ..
- $\alpha f[\beta]$
- ..

461 .

Sabit ölçülü kəmiyyətin bir neçə dəfə təkrar ölçülməsi nəticəsində alınmış ədədlərin

orta ədədi qiyməti $\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$ düsturu ilə təyin olunur və necə adlanır?

- təkrar ölçmələrin nəticəsi
- induktiv ədədlər
- təsadüfi ədədlər
- vurulan ədəd
- analitik ifadə

462 Intervalın ölçülmə tənliyi necə yazılır?

- ...
- $P(x_i) = \frac{m_i}{n}$
- ..
- $\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$
- ..
- $\alpha f[\beta]$
- ..
- $\alpha f[\varrho]$
- .
- $\frac{\Delta Q + V}{|Q|} + \eta = x$

463 .

Intervalın ölçülmə tənliyində ΔQ neyi göstərir?

- induktiv ədədləri
- fiziki kəmiyyətin iki ölçüsü arasındakı fərq
- analitik ifadəni
- vurulan ədədi

- təkrar ölçmələrin nəticəsini

464 Cərgə şkalası üzrə ölçmələrin riyazi modeli

- .....

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

- .

$$Q_1 + \eta_1 \geq Q_2 + \eta_2$$

- ..

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

- ..

$$\alpha f[Q]$$

- ..

$$\alpha f[\beta]$$

- ..

465 .

$Q_1 + \eta_1 \geq Q_2 + \eta_2$ bu qeyri-bərabərlik ölçülən kəmiyyətin iki ölçüsünün neyini ifadə edir?

- induktiv ədədləri
- müqayisəsini
- fiziki kəmiyyətin iki ölçüsü arasındakı fərqi
- vurulan ədədini
- təkrar ölçmələrin nəticəsini

466 Cərgə şkalası üzrə iki ölçünün müqayisəsinin nəticəsi təsadüfidir ki, bu da metrologiyanın əsas fərziyyəsinə

- fiziki kəmiyyətin iki ölçüsü arasındakı fərqi
- vurulan ədəddir
- təkrar ölçmələrin nəticəsidir
- induktiv ədədlərdir
- uyğundur

467 .

Funksiya $F(x)$ düstur $\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$ üzrə ayrıca nəticənin onun arqumentindən nece olacağı ehtimalını göstərir?

- çox
- az
- uyğunluğu
- fərqi
- təkrar ölçmələrin nəticəsini

468 .

- çox
- 0-dən 1-dək
- az
- 3-dən 10-dək
- 2-dən 5-dək

469 .

Tənlik $\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$ vasitəsilə alınmış nəticə $F(x_i)$ ehtimalla hər hansı x_i -dən

çoxdur və $F(x_2)$ ehtimalla x_2 -dən azdır ($x_2 > x_1$). Deməli, düstur $\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$ ilə müqayisənin nəticəsi $[x_1; x_2]$ intervalında olacaq. Onda ehtimal bu intervalın sərhədlərində

- .....

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

- .

$$P\{x_1 \leq x \leq x_2\} = F(x_2) - F(x_1)$$

- .

$$P\{x_1 \leq x \leq x_2\} = F(x_2) - F(x_1)$$

- ..

$$\alpha f[Q]$$

- ..

$$\alpha f[\beta]$$

- ..

$$\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x\eta$$

470 Ehtimal paylanmanın sıxılı $p(x)$ ehtimal paylanma funksiyası ilə aşağıdakı kimi əlaqəlidir:

.....

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

..

$$p(x) = F'(x)$$

..

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

..

$$a f[Q]$$

..

$$a f[\beta]$$

471 $P(x)$ -i bəzən ehtimal paylanmasını necə adlandırırlar?

induktiv ədəd

diferensial funksiya

fiziki kəmiyyətin iki ölçüsü arasındakı fərq

vurulan ədəd

təkrar ölçmələrin nəticəsi

472 Təsadüfi ədədin qeyri-müəyyənliyi nə ilə ölçülür?

inteqral funksiya

entropiya

diferensial funksiya

vurulan ədəd

təkrar ölçmələrin nəticəsi

473 Aşağıdakılardan hansı dispersiyanın xassəsidir?

inteqral funksiya

təsadüfi ədədin dispersiyası onun kvadratının riyazi gözləməsi ilə riyazi gözləmənin kvadratı arasındakı fərqə bərabərdir

diferensial funksiya

vurulan ədədi

təkrar ölçmələrin nəticəsi

474 Aşağıdakılardan hansı dispersiyanın xassəsidir?

inteqral funksiya

qeyri-əsli təsadüfi ədədlərin cəbri cəminin dispersiyası onların dispersiyalarının cəbri cəminə bərabərdir

diferensial funksiya

vurulan ədədi

təkrar ölçmələrin nəticəsi

475 Aşağıdakılardan hansı dispersiyanın xassəsidir?

inteqral funksiya

İki təsadüfi ədədin cəbri cəminin dispersiyası

diferensial funksiya

vurulan ədədi

təkrar ölçmələrin nəticəsi

476 Aşağıdakılardan hansı dispersiyanın xassəsidir?

inteqral funksiya

sabit vurğunu kvadrata yüksəldib, onu dispersiyanın işarəsindən kənara çıxarmaq olar

diferensial funksiya

vurulan ədədi

təkrar ölçmələrin nəticəsi

477 Aşağıdakılardan hansı dispersiyanın xassəsidir?

inteqral funksiya

qeyri-təsadüfi ədədin dispersiyası sıfıra bərabərdir

diferensial funksiya

vurulan ədədi

təkrar ölçmələrin nəticəsi

478 Aşağıdakılardan hansı riyazi gözləmənin xassəsidir?

inteqral funksiyanı

təsadüfi ədədin onun riyazi gözləməsindən $M(x)$ meyllənməsinin riyazi gözləməsi sıfıra bərabərdir:

diferensial funksiyanı

vurulan ədədi

təkrar ölçmələrin nəticəsini

479 Aşağıdakılardan hansı riyazi gözləmənin xassəsidir?

- integral funksiyasını
- asılı olmayan təsadüfi ədədlərin hasilinin riyazi gözləməsi onların riyazi gözləmələrinin hasilinə bərabərdir.
- diferensial funksiyanı
- vurulan ədədi
- təkrar ölçmələrin nəticəsini

480 Aşağıdakılardan hansı riyazi gözləmənin xassəsidir?

- diferensial funksiyanı
- təsadüfi ədədlərin cəminin riyazi gözləməsi onların riyazi gözləmələrinin cəbri cəminə bərabərdir
- vurulan ədədi
- təkrar ölçmələrin nəticəsini
- integral funksiyasını

481 Aşağıdakılardan hansı riyazi gözləmənin xassəsidir?

- integral funksiyasını
- qeyri-təsadüfi ədədin riyazi gözləməsi bu ədədin özünə bərabərdir
- diferensial funksiyanı
- vurulan ədədi
- təkrar ölçmələrin nəticəsini

482 Riyazi gözləmənin neçə xassəsi vardır?

- 8
- 6
- 12
- 5
- 3

483 Ümumi halda başlanıç momentlərin əmələ gəlmə qaydası düsturunda r nəyi göstərir?

- integral funksiyasını
- momentin nömrəsini
- diferensial funksiyanı
- vurulan ədədi
- təkrar ölçmələrin nəticəsini

484 Bəzən $F(x_0)$ ehtimal paylanmanın nəyi adlandırılır?

- induktiv ədədi
- integral funksiyası
- diferensial funksiya
- vurulan ədədi
- təkrar ölçmələrin nəticəsi

485 .

$F(x)$ öz növbesində $p(x)$ -in müvafiq serhedlerde aşağıdakıdan alınə biler:

- .....
- $\frac{Q+V}{|Q|} + \eta = x\eta$
- .
- $F(x_0) = \int_{-m}^{x_0} p(x) dx$
- ..
- $P(x_i) = \frac{m_i}{n}$
- .....
- $\alpha f[Q]$
- ..
- .....
- $\alpha f[\beta]$
- ..

486 .

Düstur $\frac{Q+V}{|Q|} + \eta = x$ üzre alınmış ayrıca neticenin $[x_1, x_2]$ intervalında yerleşm ehtimalı $p(x)$ funksiyasının hemin intervaldaki qrafiki ile absis oxu arasındak saheye beraberdir

- .....
- $\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$
- ..
- $P(x_i) = \frac{m_i}{n}$
- .
- $P\{x_1 \leq x \leq x_2\} = \int_{x_1}^{x_2} p(x) dx$
- ...
- $F(x_0) = \int_{-m}^{x_0} p(x) dx$
- .....

$\alpha / [\beta]$

487 Ümumi halda başlanıç momentlərin əmələ gəlmə qaydası aşağıdakı kimi ifadə olunur:

.....

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

.

$$\bar{x} = \int_{-\infty}^{\infty} x^j p(x) dx$$

..

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

...

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} p(x) dx$$

.....

$\alpha / [\beta]$

488 Mərkəzi momentlərin ümumi əmələ gəlmə qaydası aşağıdakı kimi ifadə olunur:

.....

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

...

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} p(x) dx$$

..

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

.

$$(\bar{x} - \bar{x})^j = \int_{-\infty}^{\infty} (x - \bar{x})^j p(x) dx$$

.....

$\alpha / [\beta]$

489 .

İkinci mərkəzi moment dispersiya adlanır və σ_x^2 ilə işarə edilir:

.....

$\alpha / [\beta]$

.

$$\sigma_x^2 = \overline{(x - \bar{x})^2} = \int_{-\infty}^{\infty} (x - \bar{x})^2 p(x) dx$$

..

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

...

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} p(x) dx$$

.....

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

490 Metrologiyada səpələnməni qiymətləndirmək üçün orta kvadratik meyillənmədən istifadə olunur

...

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} p(x) dx$$

.

$$\sigma_x = +\sqrt{\sigma_x^2}$$

.....

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

..

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

.....

$\alpha / [\beta]$

491 Ehtimal paylanmanın qeyri-simmetrikliyi asimmetriya ilə ölçülür:

.....

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

.

$$\mu = \frac{(x - \bar{x})^3}{\sigma_x^3}$$

...

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} p(x) dx$$

..

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

.....

$$\sigma_x = \pm \sqrt{\sigma_x^2}$$

^

492 Təsədüfi ədədin qeyri-müəyyənliyi entropiya necə ölçülür?

....

$$\sigma_x = \pm \sqrt{\sigma_x^2}$$

..

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

.

$$H(x) = - \int_{-\infty}^{\infty} p(x) \log p(x) dx$$

...

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} p(x) dx$$

.....

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

493 Ölçmələrə başlamamışdan əvvəl onların nəyi təyin olunmalıdır?

- düzgün cavab yoxdur
 metodu
 vəziyyəti
 sayı
 ölçüsü

494 Ölçmələrin sayını nə etmək lazımdır?

- düzgün cavab yoxdur
 optimallaşdırmaq
 azaltmaq
 düzləndirmək
 artırmaq

495 Bəzən laboratoriya şəraitində məmulatların və texnoloji proseslərin parametrlərini keyfiyyət və kəmiyyətə qiymətləndirdikdə nədən istifadə edirlər?

- düzləndirməkdən
 modelləşdirilməsindən
 azaltmaqdan
 düzgün cavab yoxdur
 artırmaqdan

496 Sınağın ən az sayını təyini düsturunda m nəyi göstərir?

- yığılı üçün orta ədədi qiyməti
 onun etibarlılıq intervalıdır
 tələb olunan az götürülmüş əvvəlcədən aparılan eksperimentlərin (ölçmələrin) sayıdır.
 azaltmanı
 etibarlılıq ehtimalını

497 Ölçmələri planlaşdıran zaman əvvəlcədən seçilən başlanğıc kəmiyyət aşağıdakıdır:

- etibarlılıq ehtimalını
 onun etibarlılıq intervalıdır
 yığılı üçün orta ədədi qiyməti
 düzgün cavab yoxdur
 azaltmanı

498 Ölçmələri planlaşdıran zaman əvvəlcədən seçilən başlanğıc kəmiyyət aşağıdakıdır:

- düzgün cavab yoxdur
 yığılı üçün orta ədədi qiyməti
 azaltmanı
 onun etibarlılıq intervalıdır
 əvvəlcədən aparılan sınaqların (ölçmələrin) sayı

499 ..

Ölçmələri planlaşdıran zaman orta ədədi meyillənmənin $\bar{\Delta x}$ maksimum buraxıla bilən qiyməti ne zaman təyin edilir?

- düzgün cavab yoxdur
- prosesdə
- sonra
- əvvəlcədən
- sabitləşdikdə

500 Ölçmələri planlaşdıran zaman etibarlılıq ehtimalı nə zaman təyin edilir?

- sonra
- düzgün cavab yoxdur
- sabitləşdikdə
- əvvəlcədən
- prosesdə

501 Ölçmələri planlaşdıran zaman əvvəlcədən aparılan sınaqların (ölçmələrin) sayı m nə zaman təyin edilir?

- sabitləşdikdə
- əvvəlcədən
- sonra
- prosesdə
- düzgün cavab yoxdur

502 Approksimasiyanın dəqiqliyi nədən asılıdır?

- əvvəlcədən aparılan sınaqların (ölçmələrin) sayından
- azaltmadan
- üstlü sıranın qüvvətindən
- onun etibarlılıq intervalından
- yığılı üçün orta ədədi qiymətindən

503 Approksimasiyanın dəqiqliyi nədən asılıdır?

- onun etibarlılıq intervalından
- azaltmadan
- yığılı üçün orta ədədi qiymətindən
- əvvəlcədən aparılan sınaqların (ölçmələrin) sayından
- dəyişkən x-in ölçmə diapazonundan

504 Eksperiment nəticəsində alınmış məlumatın normal ehtimal paylanma qanununa tabe olub-olmaması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Odur ki, bu hipotezin ziddiyyətliyi hökmən

- tarazlaşdırılmalıdır
- yığılı üçün orta ədədi qiyməti tarazlaşdırılmalıdır
- orta kvadratik meyllənmə araşdırılmalıdır
- yoxlanmalıdır
- sərbəst həd tarazlaşdırılmalıdır

505 Eksperiment nəticəsində alınmış rəqəmlər əsasında nə qurmaq lazımdır?

- orta kvadratik meyllənmə
- yığılı üçün orta ədədi qiyməti
- sınağın ən az sayı
- histoqram
- onun etibarlılıq intervalı

506 .Pirson kriteriyasında I nəyi göstərir?

- meylliyi
- intervalını tezliyini
- onun etibarlılıq intervalı
- ehtimal paylanma qanunundan kənara çıxmasının ölçüsü kimi
- sınağın ən az sayı

507 K.Pirson kriteriyasında Pi nəyi göstərir?

- intervalını tezliyini
- onun etibarlılıq intervalı
- meylliyi
- ehtimal paylanma qanunundan kənara çıxmasının ölçüsü kimi
- sınağın ən az sayı

508 K.Pirson kriteriyasında n/Pi nəyi göstərir?

- sınağın ən az sayı
- uyğunluq əmsali
- ehtimal paylanma qanunundan kənara çıxmasının ölçüsü kimi
- onun etibarlılıq intervalı
- intervalını tezliyini

509 .

Eger $\chi^2 > \chi_0^2$ olarsa, onda həmin ehtimalla demək olar ki, χ^2 Pirson paylanmasına

- uyğundur
- tabe deyil
- onun etibarlılıq intervalıdır
- tabedir
- intervalını tezliyidir

510 .

Eger $\chi^2 > \chi_0^2$ olarsa, onda hemin ehtimalla demek olar ki, χ^2 Pirson paylanmasına

- intervalını tezliyidir
- düzgün cavab yoxdur
- onun etibarlılıq intervalıdır
- tabedir
- uygundur

511 .

K.Pirson kriteriyasında m_i/n neyi göstərir?

- meylliği
- onun etibarlılıq intervalı
- ehtimal paylanma qanunundan kənara çıxmasının ölçüsü kimi tezliyin
- intervalını
- sınağın ən az sayı

512 .

$\chi^2 = \sum_{i=1}^k \frac{n \left(\frac{m_i}{n} - p_i \right)^2}{p_i}$ formulası hansı kriteriyayı göstərir?

- düzgün cavab yoxdur
- K.Pirson
- Adams
- Nelson
- Lütvüzadə

513 Bəzən histoqramın görünüşünə görə ölçmənin nəticəsinin hansı qanuna tabeliyi və ya tabelisizliyi müəyyənləşdirilir?

- normal paylanma qanununa
- onun etibarlılıq intervalı
- orta kvadratik meyillənmə
- OM
- gazibə

514 Histoqramı qurarkən aşağıdakı hansı qaydaya riayət etmək lazımdır?

- sınağın ən az sayı araşdırılmalıdır
- histoqramın hündürlüyünün onun oturacağına olan nisbəti təxminən 5:8 olsun
- onun etibarlılıq intervalı tarazlaşdırılmalıdır
- orta kvadratik meyillənmə tarazlaşdırılmalıdır
- yığılımı üçün orta ədədi qiyməti araşdırılmalıdır

515 .

Absis oxu eyni ΔQ intervallara bölünəndən, miqyas ele seçilməlidir ki, histoqramı hündürlüyünün onun oturacağına olan nisbəti təxminən 5:8 olsun və intervalları sayı k seçildəndən sonra

- sınağın ən az sayı araşdırılmalıdır
- histoqram qurulmalıdır
- onun etibarlılıq intervalı tarazlaşdırılmalıdır
- orta kvadratik meyillənmə tarazlaşdırılmalıdır
- yığılımı üçün orta ədədi qiyməti araşdırılmalıdır

516 Histoqramı qurarkən aşağıdakı hansı qaydaya riayət etmək lazımdır?

- sınağın ən az sayı araşdırılmalıdır
- intervalların sayı k seçilməlidir
- onun etibarlılıq intervalı tarazlaşdırılmalıdır
- orta kvadratik meyillənmə tarazlaşdırılmalıdır
- yığılımı üçün orta ədədi qiyməti araşdırılmalıdır

517 Histoqramı qurarkən aşağıdakı hansı qaydaya riayət etmək lazımdır?

- sınağın ən az sayı araşdırılmalıdır
- absis oxu eyni ΔQ intervallara bölünməlidir
- onun etibarlılıq intervalı tarazlaşdırılmalıdır
- orta kvadratik meyillənmə tarazlaşdırılmalıdır
- yığılımı üçün orta ədədi qiyməti araşdırılmalıdır

518 K.Pirson kriteriyası hansıdır?

- .....
- $\bar{x} = \bar{x}_n \pm \Delta x$
- ..
- $\chi^2 = \sum_{i=1}^k \frac{n \left(\frac{m_i}{n} - p_i \right)^2}{p_i}$
- ..
- $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$
- ..

$$n = \left(\frac{S_{n^2-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0.5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$$

○ ....

$S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$

519 .

$x_1 = x_j = x_k = 0$ olduqda ne təyin olunur?

- sınağın ən az sayı
- sərbəst həd
- onun etibarlılıq intervalı
- orta kvadratik meyllənmə
- yığılımı üçün orta ədədi qiyməti

520 .

$y = a_0 + \sum_i a_i x_i + \sum_{ij} a_{ij} x_{ij} + \sum_{ijk} a_{ijk} x_{ijk} + \dots$ düsturunu ilə ne təyin olunur?

- sınağın ən az sayı
- optimal şəraitin eksperimental axtarışı zamanı ölçmələr funksiyasını
- onun etibarlılıq intervalı
- orta kvadratik meyllənmə
- yığılımı üçün orta ədədi qiyməti

521 .

$n = \left(\frac{S_{n^2-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0.5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$ düsturunu ilə ne təyin olunur?

- əvvəlcədən aparılan sınaqların (ölçmələrin) sayı
- sınağın ən az sayı
- onun etibarlılıq intervalı
- orta kvadratik meyllənmə
- yığılımı üçün orta ədədi qiyməti

522 .

$\Delta \bar{x} = \frac{S_{n^2-1}}{\sqrt{n}}$, formulası ilə ne təyin edilir?

- .
etibarlılıq intervalı $\Delta \bar{x}$ kəmiyyətinin $\bar{x}$ yığılımın orta ədədi qiymətindən x_n fərqlənməsini göstərir
- onun etibarlılıq intervalı
- orta kvadratik meyllənmə
- yığılımı üçün orta ədədi qiyməti
- əvvəlcədən aparılan sınaqların (ölçmələrin) sayı

523 .

$S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$ ilə ne təyin edilir?

- əvvəlcədən aparılan sınaqların (ölçmələrin) sayı
- orta kvadratik meyllənmə
- onun etibarlılıq intervalı
- azaltma
- yığılımı üçün orta ədədi qiyməti

524 Sərbəst həd necə təyin olunur?

- .....
- $\bar{x} = x_n \pm \Delta \bar{x}$, olduqda
- .
 $x_1 = x_j = x_k = 0$ olduqda
- ..
- $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$ olduqda
- ..
- $n = \left(\frac{S_{n^2-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0.5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$ olduqda
- ..
- $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$ olduqda

525 .

$y = a_0 + \sum_i a_i x_i + \sum_{ij} a_{ij} x_{ij} + \sum_{ijk} a_{ijk} x_{ijk} + \dots$ funksiyasında a_{ik} neyi təyin edir?

- düzgün cavab yoxdur
- üç faktorun qarşılıqlı təsirindən yaranan effekti göstərən əmsalı
- sərbəst həd, bu olduqda təyin olunur
- təsiredici faktorların qiymətlərini
- iki faktorun qarşılıqlı təsirindən yaranan effekti göstərən əmsalını

526 .

$y = a_0 + \sum_i a_i x_i + \sum_{ij} a_{ij} x_{ij} + \sum_{ijk} a_{ijk} x_{ijk} + \dots$ funksiyasında a_{ij} neyi təyin edir?

- düzgün cavab yoxdur
- iki faktorun qarşılıqlı təsirindən yaranan effekti göstərən əmsalı
- sərbəst həd, bu olduqda təyin olunur
- təsiredici faktorların qiymətlərini
- üç faktorun qarşılıqlı təsirindən yaranan effekti göstərən əmsalı

527 .

$y = a_0 + \sum_i a_i x_i + \sum_{ij} a_{ij} x_{ij} + \sum_{ijk} a_{ijk} x_{ijk} + \dots$ funksiyasında x neyi təyin edir?

- düzgün cavab yoxdur
- təsiredici faktorların qiymətlərini
- sərbəst həd, bu $x_1 = x_j = x_k = 0$ olduqda təyin olunur
- iki faktorun qarşılıqlı təsirindən yaranan effekti göstərən əmsalı
- üç faktorun qarşılıqlı təsirindən yaranan effekti göstərən əmsalı

528 Optimal şəraitin eksperimental axtarışı zamanı ölçmələr funksiyasını adətən necə qəbul edirlər?

- .....
- $\bar{x} = \bar{x}_n \pm \Delta x$
- $y = a_0 + \sum_i a_i x_i + \sum_{ij} a_{ij} x_{ij} + \sum_{ijk} a_{ijk} x_{ijk} + \dots$
- ..
- $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$
- ..
- $n = \left(\frac{S_{f-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0.5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$
- ..
- $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$

529 Ölçmələri planlaşdıran zaman əvvəlcədən seçilən başlanğıc kəmiyyət aşağıdakıdır:

- etibarlılığı
- orta ədədi meyillənmənin Δx maksimum buraxılabilən qiyməti
- onun etibarlılıq intervalıdır
- azaltmanı
- yığımı üçün orta ədədi qiyməti

530 .

t_{f-1} – student əmsalının cədvəl qiyməti nədən asılıdır

- düzgün cavab yoxdur
- ölçmələrin sayından
- onun etibarlılıq intervalıdır
- azaltmanı
- yığımı üçün orta ədədi qiyməti

531 .

ən sadə hal üçün məsələ $x_1, x_2, \dots, x_n$ kəmiyyətlərinin n yığımının ölçmələrinin optimal sayını, sonra isə onların statistik xarakteristikalarını tapmaqdan ibarətdir. orta ədədi qiymət:

- düzgün cavab yoxdur
- $\bar{x} = \bar{x}_n \pm \Delta x$
- ..
- $\Delta x = \frac{S_{f-1}}{\sqrt{n}}$
- ..
- $n = \left(\frac{S_{f-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0.5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$
- ..
- $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$

532 .

$x = \bar{x}_n \pm \Delta x$, statistik xarakteristikaların orta ədədi qiymət qiymətinin tapılması düsturunda x_{-n} neyi göstərir?

- artımanı
- yığımı üçün orta ədədi qiyməti
- düzgün cavab yoxdur
- onun etibarlılıq intervalıdır.
- azaltmanı

533 .

$\bar{x} = \bar{x}_n \pm \Delta\bar{x}$, statistik xarakteristikaların orta ededi qiymet qiymetinin tapılması düsturunda $\Delta\bar{x}$ neyi gösterir?

- artımanı
- onun etibarlılıq intervalıdır
- düzgün cavab yoxdur
- yığılımı üçün orta ədədi qiyməti
- azaltmanı

534 .

$\Delta\bar{x} = \frac{S_n \cdot t_{n-1}}{\sqrt{n}}$, düsturunda t_{n-1} neyi gösterir?

- artımanı
- azaltmanı
- yığılımı üçün orta ədədi qiyməti
- onun etibarlılıq intervalıdır
- styudent əmsalının cədvəl qiymətidir

535 .

t_{n-1} – styudent əmsalının cədvəl qiyməti neden asılıdır?

- azaltmanı
- etibarlılıq ehtimalından
- düzgün cavab yoxdur
- yığılımı üçün orta ədədi qiyməti
- onun etibarlılıq intervalıdır

536 Sınağın ən az sayı hansı düsturla təyin olunur?

- ..
- $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$
- ..
- $n = \left(\frac{S_n \cdot t_{n-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0.5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$
- .....
- $\bar{x} = \bar{x}_n \pm \Delta\bar{x}$
- ..
- $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$
- ..
- $y = a_0 + \sum_i a_i x_i + \sum_{\bar{y}} a_{\bar{y}} x_{\bar{y}} + \sum_{\bar{y}k} a_{\bar{y}k} x_{\bar{y}k} + \dots$

537 Orta kvadratik meyllənmə necə təyin edilir?

- ..
- $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$
- ..
- $\Delta\bar{x} = \frac{S_n \cdot t_{n-1}}{\sqrt{n}}$
- ..
- $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$
- ..
- $n = \left(\frac{S_n \cdot t_{n-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0.5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$
- .....
- $\bar{x} = \bar{x}_n \pm \Delta\bar{x}$
- ..

538 .

Etibarlılıq intervalı $\Delta\bar{x}$ kəmiyyətin əsl qiymətinin $\bar{x}$ yığılımının orta ededi qiymətində x_n fərqlənməsini göstərir və aşağıdakı kimi ifadə olunur:

- ..
- $n = \left(\frac{S_n \cdot t_{n-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0.5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$
- ..
- $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$
- ..
- $\Delta\bar{x} = \frac{S_n \cdot t_{n-1}}{\sqrt{n}}$
- .....
- $\bar{x} = \bar{x}_n \pm \Delta\bar{x}$
- ..
- $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$

539 Ölçmə əməliyyatı neçə mərhələlərdən ibarətdir?

- 5
 1
 2
 3
 4

540 Ölçmə nəticələri ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətindən fərqlənir və həmin kəmiyyət _____ adlanır.

- kəmiyyət xətası
 ölçmə xətası
 qiymət fərqi
 heç biri
 ölçmə kəmiyyəti

541 Əgər ölçülən kəmiyyət müəyyən olunmuş və onun həqiqi qiymətdən kənarlaşmasının mümkün dərəcəsi göstərilmişdirsə bu zaman

- ölçmə heyata keçirilməmiş hesab olunur
 ölçmə bitmiş hesab oluna bilər
 düzgün cavab yoxdur
 ölçmə yarım saxlanılmış hesab oluna bilər
 ölçmə bitməmiş hesab olunur

542 Aşağıdakılardan hansı ölçmə əməliyyatı mərhələlərindən biri deyil?

- sınaq nəticələrinin təkrar yoxlanılması
 ölçmə obyektinin modelinin qəbul olunması
 ölçmə metodunun seçilməsi
 ÖV seçilməsi
 nəticənin alınması üçün sınağın keçirilməsi

543 Ölçmə xətalrı istifadə olunan ÖV metroloji xüsusiyyətlərindən nəyə görə asılıdır?

- seçilmiş metodun sınaq nəticələrindən
 seçilmiş ölçmə metodunun mükəmməlliyindən
 düzgün cavab yoxdur
 xətalardan
 heçnədən

544 Ölçmə vasitələri xətalrının ifadə olunma üsuluna görə neçə xəta növünə bölünür?

- 5
 2
 3
 4
 heç bir qrupa bölünmür

545 Ölçmə vasitələri xətalrının ifadə olunma üsuluna görə aşağıdakı hansı xətalarla fərqləndirilir? 1. mütləq xəta 2.görünən xəta 3.nisbi xəta 4.gətirilmiş xəta 5.orta xəta

- 2,4,5
 1,3,4
 1,2,3
 1,4,5
 1,3,5

546 Ölçülən fiziki kəmiyyətin vahidlərində ifadə olunmuş ÖV xətasıdır:

- düzgün cavab yoxdur
 gətirilmiş xəta
 mütləq xəta
 orta xəta
 nisbi xəta

547 Mütləq xəta nədir?

- heç biri
 ölçülən fiziki kəmiyyətin vahidlərində ifadə olunmuş ÖV xətasıdır
 ölçmə vasitələrinin nisbi xətasının ölçmə nəticələrinə və ya ölçülən fiziki kəmiyyətin həqiqi qiymətinə nisbətində ifadə olunmuş ÖV xətasıdır
 ÖV mütləq xətasının ölçmənin bütün diapazonu üzrə və ya diapazonun bir hissəsində sabit olan kəmiyyətin şərti qəbul olunmuş qiymətinə nisbətində ifadə olunmuş nisbi xəta
 ölçülən fiziki kəmiyyətin ifadələri ilə ifadə olunmuş ÖV xətasıdır

548 $\Delta = X_{d\bar{y}} - X_h$ ifadəsi nəyin tapılmasıdır?

- heç birinin
 nisbi xətanın
 mütləq xətanın
 gətirilmiş xətanın
 orta xətanın

549 Ölçmə vasitələrinin nisbi xətasının ölçmə nəticələrinə və ya ölçülən fiziki kəmiyyətin həqiqi qiymətinə nisbətində ifadə olunmuş ÖV xətasıdır

- düzgün cavab yoxdur
 gətirilmiş xəta
 orta xəta
 mütləq xəta
 nisbi xəta

550 Nisbi xəta hansı ifadə ilə təyin olunur?

- düzgün cavab yoxdur
- $\Delta = X_{d\dot{a}y} - X_h$
- $\gamma g\dot{a}tir. = (\Delta / X_{norm}) 100$
- $\gamma nis = (\Delta / X_h) 100$
- $\Delta = (X_{d\dot{a}y} - X_{norm}) / 100$

551 Şkalanın verilmiş nöqtəsində xətanı xarakterizə edən kəmiyyət

- γnis
- Δ
- $\gamma g\dot{a}tir$
- X_h
- $\gamma m\dot{u}t$

552 ÖV mütləq xətasının ölçmənin bütün diapazonu üzrə və ya diapazonun bir hissəsində sabit olan kəmiyyətin şərti qəbul olunmuş qiymətinə nisbəti ilə ifadə olunmuş nisbi xətdir

- düzgün cavab yoxdur
- gətirilmiş xəta
- orta xəta
- mütləq xəta
- nisbi xəta

553 Gətirilmiş xəta hansı ifadə ilə təyin olunur?

- düzgün cavab yoxdur
- $\Delta = X_{d\dot{a}y} - X_h$
- $\gamma g\dot{a}tir. = (\Delta / X_{norm}) 100$
- $\gamma nis = (\Delta / X_h) 100$
- $\Delta = (X_{d\dot{a}y} - X_{norm}) / 100$

554 X_{norm} vahidi neyi göstərir

- normal hesablama
- normallaşdırılan qiymət
- normal xəta
- normal ölçü
- heç biri

555 Normallaşdırılan qiymət hansı standarta müvafiq olaraq müəyyən edilir

- GOST 8008-85
- GOST 8009-84
- GOST 8009-95
- GOST 9.009-84
- GOST 8.009-85

556 Ölçmə vasitələrinin xətalrı yaranma səbəbləri və şəraitlərinə görə neçə hissəyə bölünür

- 6
- 5
- 3
- 4
- 2

557 Normal istismar zamanı ÖV-nin xətasıdır. Əsas xəta ÖV xüsusiyyətlərinin qeyri-ideal olması səbəbindən ortaya çıxır və ÖV həqiqi funksiyalarının normal və nominal şəraitdə çevrilmə fərqlərini göstərir. Bu tərif nəyə aiddir

- nisbi xətalər
- əsas xətalər
- normal xətalər
- əlavə xətalər
- vacib xətalər

558 Təsir edən kəmiyyətlərin normal qiymətindən kənarlaşması və ya onun normal qiyməti həddindən çıxması nəticəsində əsas xətaya əlavə olaraq yaranmış ÖV xətasının tərkib hissəsi hansı xətalardır?

- nisbi xətalər
- əsas xətalər
- normal xətalər
- əlavə xətalər
- vacib xətalər

559 Yol verilən əsas xətalər həddi nədi?

- heç bir cavab düzgün deyil
- texniki şərtlərə görə yararlı sayılmayan yüksək xəta
- bütün şərtlərə görə yararlı sayılaraq tətbiqə buraxılan ən yüksək əsas xətdir
- bütün şərtlərə görə yararlı sayılmayan yüksək xəta
- texniki şərtlərə görə yararlı sayılaraq tətbiqə buraxılan ən yüksək əsas xətdir.

560 Ölçmələrin sayını artırmaqla, ölçmələrin son nəticələrinə təsadüfi xətalərin təsirini necə dəyişmək olar?

- nəticəni 3 dəfə artırmaq olur
- artırmaq olur
- azaltmaq olur
- dəyişmək olmur
- azaltmaq və artırmaq olur

561 $\Delta_{\max}$ əlavə = γ gətir $X_{\text{norma}} / 100$ ifadəsi nəyin tapılmasıdır?

- diapazonun bütün nöqtələri üçün mütləq xətalərin maksimum yol verilən xətası
- Xəta hesablanması
- Riyazi gözləmə
- bütün cavablar düzdü
- heç bir cavab düzün deyil

562 Ölçmə vasitələrinin sabit və ya qanunauyğunluqla dəyişən xətası nədir?

- düzgün cavab yoxdur
- bütün cavablar düzdür
- vacib xətalər
- əsas xətalər
- sistematik xətalər

563 Təsadüfi xətalər nədir?

- düzgün cavab yoxdur.
- vasitələrinin sabit və ya qanunauyğunluqla dəyişən xətasıdır.
- ÖV təsadüfi sürətdə dəyişən xətalərdir.
- operatorun səhvi və ya nəzərə alınmamış xarici amillərin təsiri ilə əlaqədar olan xətalərdir.
- ÖV təsadüfi sürətdə dəyişməyən xətalərdir.

564 Kobud xətalər nədir?

- operatorun səhvi və ya nəzərə alınmamış xarici amillərin təsiri ilə əlaqədar olan xətalərdir.
- ÖV təsadüfi sürətdə dəyişən xətalərdir.
- düzgün cavab yoxdur.
- vasitələrinin sabit və ya qanunauyğunluqla dəyişən xətasıdır.
- ÖV təsadüfi sürətdə dəyişməyən xətalərdir.

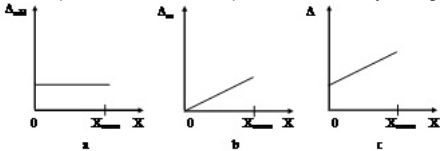
565 Ölçülən kəmiyyətin qiymətindən asılı olaraq ÖV xətaləri X giriş kəmiyyəti qiymətindən asılı olmayan və mütənəsb olan xətalər necə adlanırlar?

- ÖV təsadüfi sürətdə dəyişən xətalər
- vasitələrinin sabit və ya qanunauyğunluqla dəyişən xəta
- düzgün cavab yoxdur.
- ÖV təsadüfi sürətdə dəyişməyən xətalər
- Additiv və multiplikativ

566 Δ add cihazın həssaslığından asılı deyildir və ölçmə diapazonu həddində X giriş kəmiyyətinin bütün qiymətində kəmiyyət üzrə sabitdir:

- əsas xətalər
- vacib xətalər
- additiv xəta
- sistematik xətalər
- düzgün cavab yoxdur

567 Ölçmə cihazlarının və çeviricilərinin nəyinin qrafikidir?

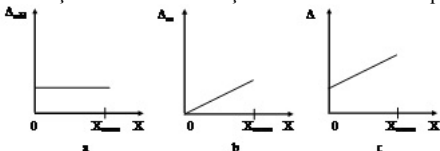

- əsasının
- xətalərinin
- dəyişməsinin
- düzgün cavab yoxdur
- sistematikliyinin

568 Rəqəmli cihazlarda additiv xətanın nümunələri sıfır xətası necə xətaadır?

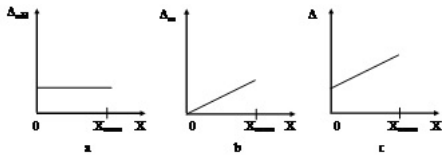
- vacib
- əsas
- diskretlik
- normal
- nisbi

569 Ölçmə cihazlarının və çeviricilərinin xətaləri qrafikində a) bəndi nəyi göstərir?

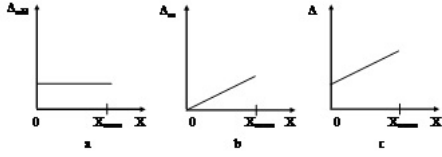
- additiv xətaləri
- sistematik xətaləri
- yekun xətaləri
- əsas xətaləri
- vacib xətaləri

570 Ölçmə cihazlarının və çeviricilərinin xətaləri qrafikində b) bəndi nəyi göstərir?

- əsas xətalər
- multiplikativ xətalər
- sistemativ xətalər
- additiv xətan
- vacib xətalər

571 Ölçmə cihazlarının və çeviricilərinin xətaləri qrafikində b) bəndi nəyi göstərir?

- multiplikativ xətalər
- vacib xətalər
- additiv xətan
- sistemativ xətalər
- yekun xətalər

572 Hansı xətalər cihazın həssaslığından asılıdır və giriş kəmiyyətinin cari qiymətinə mütənasib qaydada dəyişir?

- additiv xətan
- sistemativ xətalər
- multiplikativ xətalər
- vacib xətalər
- yekun xətalər

573 Multiplikativ xətalərin mənbəyi aşağıdakılardır: ÖV ayrı-ayrı elementlərinin tənzimləmə xətaləri (məsələn, şunt və əlavə rezistor), xarici amillərin təsiri və s.

- vacib xətalər
- düzgün cavab yoxdur
- sistemativ xətalər
- əsas xətalər
- elementlərin köhnəlməsi, onların xassələrinin dəyişməsi

574 Əgər cihaz yalnız multiplikativ xəətaya maliksə və bu xəta əhəmiyyətlidirsə, onda yol verilən xəta hansı şəkildə ifadə olunur?

- vacib xətalər
- additiv xətan
- sistemativ xətalər
- nisbi xəta
- yekun xətalər

575 ÖV xətaləri nəyə görə normalaşdırıla bilər?

- sistemativ xətalərə
- yekun xətalərə
- təziqə
- vacib xətalərə
- şkala uzunluğuna

576 Yekun mütləq xəta belə hesablanır:

- .....
- $d = \gamma_{add} \cdot C = \gamma_m$
- düzgün cavab yoxdur
- $\Delta = \Delta_{add} + \Delta_M = \gamma_{add} X_{norm} + \gamma_m X$
- ..
- $$\gamma_m = \frac{\Delta}{X} = \gamma_{add} \frac{X}{X} + \gamma_m = \gamma_m + \gamma_{add} \frac{X}{X} - \gamma_{add} = \left[\gamma_m + \left(\frac{X}{X} - 1 \right) \gamma_{add} \right]$$
- .....
- $d = \gamma_{add} \cdot C = \gamma_{add} + \gamma_m$

577 .
 $\Delta = \Delta_{add} + \Delta_M = \gamma_{add} X_{norm} + \gamma_m X$ burada $\gamma_{add} = \Delta_{add} / \gamma_{add} X_{norm}$ neyi göstərir?

- vacib xətalər
- additiv xətanın gətirilmiş qiymətini
- sistemativ xətalər
- yekun xətalər
- additiv xətan

578 .
 $\Delta = \Delta_{add} + \Delta_M = \gamma_{add} X_{norm} + \gamma_m X$ burada $\gamma_m = \Delta_M / X$ ni göstərir?

- vacib xətalari
- sistematik xətalari
- multiplikativ xətanın nisbi qiymətidir
- yekun xətalari
- additiv xətan

579 Nisbi yekun xəta aşağıdakı düstur üzrə hesablanır:

- .....
- $d = \gamma_{add}; C = \gamma_m$
- düzgün cavab yoxdur
- .....
- $\Delta = \Delta_{add} + \Delta_{sr} = \gamma_{add} X_{norm} + \gamma_m X$
- ...
- $$\gamma_m = \frac{\Delta}{X} = \gamma_{add} \frac{X}{X} + \gamma_m = \gamma_m + \gamma_{add} \frac{X}{X} - \gamma_{add} = \left[c + d \left(\frac{X}{X} - 1 \right) \right]$$
- .....
- $d = \gamma_{add}; C = \gamma_{add} + \gamma_m$

580 Ölçülən kəmiyyətin ölçülmə xüsusiyyətlərindən asılı olaraq, ÖV xətalari necə olur?

- istənilən
- statistik və dinamik
- adi
- sadə
- mütləq

581 Sabit kimi qəbul olunmuş fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi zamanı tətbiq olunan ÖV xətası necə adlanır?

- mütləq
- adi
- statistik
- sadə
- istənilən

582 ÖV inersiya xüsusiyyətlərinin nəticəsi kimi fiziki kəmiyyətlərin dəyişənlərinin ölçülməsi zamanı yaranan ÖV xətasıdır necə adlanır?

- mütləq
- dinamik xəta
- statistik
- sadə
- istənilən

583 Modelləşdirilən obyektə bəzi «əhəmiyyətli» xüsusiyyətlərinə görə fərqlənməyən, «əhəmiyyətsiz» xüsusiyyətlərinə görə fərqlənən sistem nədir?

- mütləqdir
- model
- statistikadır
- sadədir
- istəniləndir

584 Öyrənilən hadisənin və ya prosesin qismən oxşarlığını xarakterizə edən əsas proseslərinin axın üsulu necə adlanır?

- sadədir
- natamam modelləşdirmə
- mütləqdir
- istəniləndir
- statistikadır

585 Ölçmə prosesinin kanonik (qanunauyğun) modeli, şərtləri müəyyən olunmuş və ciddi şəkildə riayət olunan sınaq kimi başa düşülür. Bu model metrologiyada aşağıdakı məhdudiyyətlər zamanı qurulur:

- ölçülən fiziki kəmiyyət tədqiq olunan obyektin vəziyyəti haqqında bəzə maraqlı olan məlumatları ehtiva edən təsadüfi proses kimi nəzərdən keçirilir
- ölçülən fiziki kəmiyyət bütün ölçmə dövrü ərzində özünün haqiqi qiymətini dəyişmə saxlayır, bu qiyməti qalıq qeyri-müəyyənlik intervalına (etibar olunan interval) daxil olan bir əsil qiymətlə xarakterizə etmək olar
- ölçmə qurğularının təbiətinə görə dəyişkən olan xarakteristikaları zamana və xarici amillərin təsiri
- ümumi halda ölçmə, yerinə yetirilməsi məhdud və sonlu olan əməliyyatların ardıcılığı kimi nəzərdən keçirilir
- ölçü ilə bilavasitə müqayisə mümkün deyildir

586 Ölçmə prosesinin kanonik (qanunauyğun) modeli, şərtləri müəyyən olunmuş və ciddi şəkildə riayət olunan sınaq kimi başa düşülür. Bu model metrologiyada aşağıdakı məhdudiyyətlər zamanı qurulur:

- ölçü ilə bilavasitə müqayisə mümkün deyildir
- ölçmə qurğularının təbiətinə görə dəyişkən olan xarakteristikaları zamana və xarici amillərin təsiri
- ümumi halda ölçmə, yerinə yetirilməsi məhdud və sonlu olan əməliyyatların ardıcılığı kimi nəzərdən keçirilir
- ölçmə vaxtı məhdudlaşdırılmamışdır və ölçü ilə müqayisə prinsipinə, uzun müddətdə və dəqiqliklə aparıla bilər;
- ölçülən fiziki kəmiyyət tədqiq olunan obyektin vəziyyəti haqqında bəzə maraqlı olan məlumatları ehtiva edən təsadüfi proses kimi nəzərdən keçirilir

587 Ölçmə prosesinin kanonik (qanunauyğun) modeli, şərtləri müəyyən olunmuş və ciddi şəkildə riayət olunan sınaq kimi başa düşülür. Bu model metrologiyada aşağıdakı məhdudiyyətlər zamanı qurulur:

- xarici şərtlər və nəticələrə təsir göstərəcək amillər dəqiq müəyyən olunmuşdur;
- ölçmə qurğularının təbiətinə görə dəyişkən olan xarakteristikaları zamana və xarici amillərin təsiri
- ölçü ilə bilavasitə müqayisə mümkün deyildir
- ölçülən fiziki kəmiyyət tədqiq olunan obyektin vəziyyəti haqqında bəzə maraqlı olan məlumatları ehtiva edən təsadüfi proses kimi nəzərdən keçirilir
- ümumi halda ölçmə, yerinə yetirilməsi məhdud və sonlu olan əməliyyatların ardıcılığı kimi nəzərdən keçirilir

588 Ölçmə prosesinin ehtimal modeli (və ya informasiya modeli) aşağıdakı məhdudiyyətlərlə qəbul olunmuşdur:

- ölçülən fiziki kəmiyyət tədqiq olunan obyektin vəziyyəti haqqında bəzə maraqlı olan məlumatları ehtiva edən təsadüfi proses kimi nəzərdən keçirilir. Onun təsvir edilməsi üçün həqiqi qiymətlərin təsadüfi ardıcılığı və ya həmin ardıcılığın ümumiləşdirilmiş xarakteristikaları istifadə olunur $[m(x); D(x)]$; ölçülən kəmiyyətin həqiqi (ani) qiyməti ölçmə prosesinin verilmiş intervalında qeyri-müəyyən qala bilər;
- xarici şərtlər və nəticələrə təsir göstərəcək amillər dəqiq müəyyən olunmuşdur;
- düzgün cavab yoxdur
- ölçülən fiziki kəmiyyət bütün ölçmə dövrü ərzində özünün həqiqi qiymətini dəyişmə saxlayır, bu qiyməti qalıq qeyri-müəyyənlik intervalına (etibar olunan interval) daxil olan bir əsil qiymətlə xarakterizə etmək olar;
- ölçmə vaxtı məhdudlaşdırılmamışdır və ölçü ilə müqayisə prinsipə, uzun müddətdə və dəqiqliklə aparıla bilər;

589 Ölçmə prosesinin ehtimal modeli (və ya informasiya modeli) aşağıdakı məhdudiyyətlərlə qəbul olunmuşdur:

- ümumi halda ölçmə, yerinə yetirilməsi məhdud və sonlu olan əməliyyatların ardıcılığı kimi nəzərdən keçirilir; ölçü ilə bilavasitə müqayisə mümkün deyildir
- xarici şərtlər və nəticələrə təsir göstərəcək amillər dəqiq müəyyən olunmuşdur;
- düzgün cavab yoxdur
- ölçülən fiziki kəmiyyət bütün ölçmə dövrü ərzində özünün həqiqi qiymətini dəyişmə saxlayır, bu qiyməti qalıq qeyri-müəyyənlik intervalına (etibar olunan interval) daxil olan bir əsil qiymətlə xarakterizə etmək olar;
- ölçmə vaxtı məhdudlaşdırılmamışdır və ölçü ilə müqayisə prinsipə, uzun müddətdə və dəqiqliklə aparıla bilər;

590 Ölçmə prosesinin ehtimal modeli (və ya informasiya modeli) aşağıdakı məhdudiyyətlərlə qəbul olunmuşdur:

- düzgün cavab yoxdur
- xarici şərtlər və nəticələrə təsir göstərəcək amillər dəqiq müəyyən olunmuşdur;
- ölçmə qurğularının təbiətinə görə dəyişkən olan xarakteristikaları zamana və xarici amillərin təsiri (bu dəyişikliklər də həmçinin ölçmə nəticələrinin qeyri-müəyyən son nəticələrinə təsir edən təsadüfi proseslər kimi nəzərdən keçirilir) altında dəyişə bilər.
- ölçmə vaxtı məhdudlaşdırılmamışdır və ölçü ilə müqayisə prinsipə, uzun müddətdə və dəqiqliklə aparıla bilər;
- ölçülən fiziki kəmiyyət bütün ölçmə dövrü ərzində özünün həqiqi qiymətini dəyişmə saxlayır, bu qiyməti qalıq qeyri-müəyyənlik intervalına (etibar olunan interval) daxil olan bir əsil qiymətlə xarakterizə etmək olar;

591 Sistematik xətlərin təbiəti və mənbəyi ölçmə vasitələrinin hansı tam nəzərə alınmamasının nəticəsidir ?

- ölçülən kəmiyyətin
- müəyyən metodiki və aləti çatışmamazlıqlarının
- sınaq aparının (operatorun) səhvlərinin
- aləti çatışmamazlıqlarının, sınaq aparının (operatorun) səhvlərinin
- müəyyən metodiki və aləti çatışmamazlıqlarının, sınaq aparının (operatorun) səhvlərinin, ölçülən kəmiyyətin

592 Sistematik xətlərin aşkarlanması və aradan qaldırılması nələrdən asılıdır?

- sınaq aparının ustalıqından, ölçmələrin aparılmasının konkret şərtlərini nə qədər dərindən öyrənməsindən və tətbiq olunan vasitə və metodların xüsusiyyətlərindən
- tətbiq olunan vasitələrdən
- ölçmələrin aparılmasının konkret şərtlərini nə qədər dərindən öyrənməsindən
- sınaq aparının ustalıqından
- metodların xüsusiyyətlərindən

593 Dəyişmə xarakterinə görə sistematik xətlər hansılara bölünür?

- dəyişən
- sabit və dəyişən
- dəyişməyən
- sabit
- sabit və dəyişməyən

594 Yaranma səbəblərinə görə sistematik xətlər bunlara ayrılır :

- aləti və subyektiv
- metodiki və subyektiv
- metodiki
- metodiki, aləti və subyektiv
- metodiki və aləti

595 Maye metalın temperaturunun termocütlə ölçülməsi zamanı tədqiq olunan obyektin temperatur rejiminin pozulması nəticəsində hansı xəta yarana bilər?

- heç biri
- hər biri
- metodiki xəta
- aləti xəta
- subyektiv xəta

596 Alət xətası, öz növbəsində bölünür :

- birinci və ikinci dərəcəli
- heç biri
- əlavə xətlər
- əsas xətlər
- əsas və əlavə xətlər

597 Rəqəmli cihazların və avtomatlaşdırılmış ölçmə metodlarının istifadəsi hansı xətlərin aradan qaldırılmasına imkan verir?

- metodiki xətlərin
- nisbi xətlərin
- obyektiv xətlərin
- aləti xətlərin
- subyektiv xətlərin

598 Sistematik xətlərin aşkarlanması və aradan qaldırılması üçün nə tətbiq olunur?

- işarəsinə görə xətlərin əvəzlənməsi
- sistematik xətlərin mümkün yaranma səbəblərinin əvvəlcədən aradan qaldırılması
- sistematik xətlərin mümkün yaranma səbəblərinin əvvəlcədən aradan qaldırılması, həmçinin işarəsinə görə xətlərin əvəzlənməsi və kompensasiyası
- kompensasiyası və işarəsinə görə xətlərin əvəzlənməsi

- sistematik xətalarn mümkün yaranma səbəblərinin əvvəlcədən aradan qaldırılması və işarəsinə görə xətalarn əvəzlənməsi

599 Əvəzləmə metodu elə bir metoddur ki :

- ölçülən kəmiyyət tənzimlənilir
 heç biri
 ölçülən kəmiyyət tənzimlənen ölçmə vasitəsilə alınmış məlum kəmiyyətlə əvəzlənilir
 ölçülən kəmiyyət olduğu kimi qalır
 ölçülən kəmiyyət tənzimlənen ölçmə vasitəsilə alınmış məlum kəmiyyətlə əvəzlənilir

600 Düzəliş və ya düzəliş vurğusu ÖV-də nə ilə müəyyən olunur?

- sınaqlarn köməyi ilə
 sınaqlarn köməyi, müvafiq cədvəl ilə
 müvafiq cədvəl ilə
 qrafiklərin tərtib olunması və istifadəsi ilə
 sınaqlarn köməyi, müvafiq cədvəl və qrafiklərin tərtib olunması və istifadəsi ilə

601 Ölçmələrin hansı xətalarnın tərkiblərinin təbiəti və fiziki mahiyyəti müxtəlifdir?

- yalnız sistematik
 əsas və sistematik
 təsadüfi və sistematik
 əsas və təsadüfi
 yalnız təsadüfi

602 Ölçmə nəticələrinin hansı xətalarnı bir sıra səbəblərin nəticəsində yaranır?

- təsadüfi və sistematik xətalarn
 nisbi xətalarn
 sistematik xətalarn
 nisbi və sistematik xətalarn
 təsadüfi xətalarn

603 Ölçmələrin sayını artırmaqla, ölçmələrin son nəticələrinə hansı xətalarnın təsirini azaltmaq olar?

- təsadüfi
 sistematik
 nisbi
 texniki
 təqribi

604 Ehtimal nəzəriyyəsinin riyazi aparatını istifadə edən xəta nəzəriyyəsi, ölçülərin dəfələrlə təkrarlanması zamanı təsadüfi nəticələrin yaranması və təsadüfi hadisələr arasında nəyə əsaslanır?

- ekologiyaya
 xronologiyaya
 etimologiyaya
 analogiyaya
 biologiyaya

605 Ehtimal nəzəriyyəsiəndən məlumdur ki, təsadüfi kəmiyyətlərin təsvir olunması üçün onun hansı qanununu bilmək lazımdır?

- yerdəyişmə qanunu
 paylanma qanunu
 əvəzetmə qanunu
 nyuton qanunu
 ahəng qanunu

606 Paylanma qanunu necə verilə bilər?

- cədvəl və qrafik
 cədvəl, düstur və qrafik
 düstur
 cədvəl və düstur
 düstur və qrafik

607 Təsadüfi kəmiyyətlərin kəmiyyət xarakteristikaları arasında hansılar təsadüfi kəmiyyətin vəziyyətinin xarakteristikalarıdır?

- heç biri
 riyazi gözləmə, modul və median
 riyazi gözləmə və modul
 modul və median
 riyazi gözləmə və median

608 Əlverişli olması üçün asimmetriya göstəricisi kimi ölçüsüz kəmiyyət götürülür, bu kəmiyyət necə adlanır?

- mərkəzi moment
 ilkin moment
 asimmetriya əmsalı
 ikincili moment
 heç biri

609 Simmetrik birmodallı paylanma zamanı əyri ititəpəlidirsə, eksess ölçüsüz kəmiyyət :

- dəyişməzdir
 mənfidir
 sıfıra bərabərdir
 sıfırdan fərqlidir

müsbətdir

610 Simmetrik birmodallı paylanma zamanı əyri yastıtəpəlidirsə, eksess ölçüsüz kəmiyyət :

- heç biri
 müsbətdir
 mənfidir
 sıfıra bərabərdir
 dəyişməzdir

611 Normal paylanma zamanı eksess ölçüsüz kəmiyyət :

- heç biri
 müsbətdir
 mənfidir
 sıfıra bərabərdir
 dəyişməzdir

612 Ölçmə xətlərinin istifadə olunan ölçmə metod və üsullarının xarakteristikalarına görə hesablama yolu ilə qiymətləndirilən əsas xarakteristikaları hansılardır?

- orta kvadratik sapma
 riyazi gözləmə
 dispersiya və orta kvadratik sapma
 riyazi gözləmə və dispersiya
 riyazi gözləmə, dispersiya və orta kvadratik sapma

613 Təsadüfi-kəmiyyətin riyazi gözləməsinin (RG) qiymətləndirilməsi ölçülən kəmiyyətin hansı qiymətinə görə aparılır?

- heç biri
 orta ədədi qiymət
 asimmetrik əmsal
 təqribi qiymət
 ədədi qiymət

614 Mütləq qiymətlərlə orta ədədi qiymət ətrafında nəticələrin səpələnmə xarakteristikasının alınması üçün hansı kəmiyyətdən istifadə edirlər?

- heç biri
 dispersiyanın nöqtəli qiyməti
 orta ədədi qiymət
 orta kvadratik sapma
 asimmetriya əmsalı

615 Variantlardan hansında təsadüfi kəmiyyətlər verilib?

- heç biri
 riyazi gözləmə
 ortkvadratik sapma
 briyazi gözləmə və ortkvadratik sapma
 orta ədədi qiymət

616 Seçim həcmi azalırsa, etibarlılıq dərəcəsi:

- heç biri
 azalır
 artır
 dəyişmir
 sıfıra bərabər olur

617 Ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətini necə qiymətləndirmək olar?

- onun çoxsaylı ölçmələri və ölçmə nəticələrinin emalı yolu ilə
 "səhvlərin"aradan qaldırması ilə
 ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
 ölçmələrin sistematik xətlərinin aradan qaldırılması ilə
 statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi ilə

618 Müşahidə nəticələrinin emalı prosesində hansı məsələlər birinci həll olunmalıdır?

- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi
 ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
 "səhvlərin"aradan qaldırması
 ölçmələrin sistematik xətlərinin aradan qaldırılması
) sistematik tərkibin ; təsadüfi tərkibin və ölçmə nəticələrinin ümumi xətlərinin aradan qaldırılmamış qalığının etibarlılıq sərhəddinin müəyyən olunması

619 Müşahidə nəticələrinin emal prosesində hansı məsələlər ikinci həll olunmalıdır?

- sistematik tərkibin ; təsadüfi tərkibin və ölçmə nəticələrinin ümumi xətlərinin aradan qaldırılmamış qalığının etibarlılıq sərhəddinin müəyyən olunması
 "səhvlərin"aradan qaldırması
 ölçmələrin sistematik xətlərinin aradan qaldırılması
 statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi
 ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən

620 Müşahidə nəticələrinin emal prosesində hansı məsələlər üçüncü həll olunmalıdır?

- "səhvlərin"aradan qaldırması
 ölçmələrin sistematik xətlərinin aradan qaldırılması
 sistematik tərkibin ; təsadüfi tərkibin və ölçmə nəticələrinin ümumi xətlərinin aradan qaldırılmamış qalığının etibarlılıq sərhəddinin müəyyən olunması
 statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi
 ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən

621 Müşahidə nəticələrinin emal prosesində hansı məsələlər dördüncü həll olunmalıdır?

- "səhvlərin" aradan qaldırması
- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi
- sistemativ tərkibin ; təsadüfi tərkibin və ölçmə nəticələrinin ümumi xətlərinin aradan qaldırılmamış qalığının etibarlılıq sərhəddinin müəyyən olunması
- ölçmələrin sistemativ xətlərinin aradan qaldırılması
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən

622 Müşahidə nəticələrinin emal prosesində hansı məsələlər beşinci həll olunmalıdır?

- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi
- sistemativ tərkibin ; təsadüfi tərkibin və ölçmə nəticələrinin ümumi xətlərinin aradan qaldırılmamış qalığının etibarlılıq sərhəddinin müəyyən olunması
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
- "səhvlərin" aradan qaldırılması
- ölçmələrin sistemativ xətlərinin aradan qaldırılması

623 Birdəfəlik ölçmələrin nəticələrinin xətası nədən asılıdır?

- bərabərlikdən
- səhvlərdən
- amillərdən
- ölçmədən
- sistemativdən

624 Hansı standartda ölçmə nəticələri ölçmələrin dəqiqlik göstəriciləri və ölçmə nəticələrinin təqdim edilən forması nəticələrin yazılmasının birinci forması üzrə qeyd olunur?

- GOST 8.07-76
- GOST 8.011-72
- GOST 8.010-73
- GOST 8.09-74
- GOST 8.08-75

625 Hansı standart birbaşa birdəfəlik ölçmələrin emalı Birbaşa birdəfəlik ölçmələr. Ölçmə nəticələrinin xətlərinin qiymətləndirilməsi uyğun aparılır?

- MT 1550-82
- MT 1552-86
- MT 1552-84
- MT 1553-85
- MT 1551-83

626 Ölçmə təcrübəsində hansı ölçmələr aparılır?

- sistemativ
- qeyri-bərabər
- nisbi
- cüzi
- təsadüfi

627 Hansı xətlər ölçmələr zamanı yarana bilər?

- qeyri-bərabər
- sistemativ
- nisbi
- cüzi
- təsadüfi

628 Hansı xətlər ölçmələr zamanı yarana bilər?

- nisbi
- təsadüfi
- qeyri-bərabər
- sistemativ
- cüzi

629 Hansı xətlərin cəmlənməsi zamanı hesablamalar asanlaşır?

- qeyri-bərabər
- cüzi xətlər
- nisbi
- təsadüfi
- sistemativ

630 Ölçmə nəticələri nə zaman istifadəyə yararlı olur?

- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi
- fiziki kəmiyyətin ölçülən qiymətdən əlavə burada həmdə xəta qiyməti qeyd olunsun
- "səhvlərin" aradan qaldırılması
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
- ölçmələrin sistemativ xətlərinin aradan qaldırılması

631 Ölçmələrin dəqiqliyi istifadə olunan ölçmə vasitələrinin nəyi ilə qiymətləndirilir?

- ölçmələrin sistemativ xətlərinin aradan qaldırılması ilə
- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi ilə
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
- "səhvlərin" aradan qaldırılması ilə
- metroloji xüsusiyyətləri və normaları

632 Hesablamalar ölçmə nəticələrinin hansı xətalari üzərində aparılmalıdır?

- nisbi
- təsadüfi
- mütləq
- həm mütləq, həm də nisbi
- sistematik

633 Fiziki kəmiyyətin birbaşa ölçməsi nəticəsində əldə olunmuş çoxsaylı müşahidələrin nəticələri necə adlanır?

- bərabər kəmiyyətlər
- təsadüfi kəmiyyətlər
- sistematik kəmiyyətlər
- nisbi kəmiyyətlər
- ölçü kəmiyyətlər

634 Əgər müşahidələrin nəticələri müstəqildisə, bərabər paylanmış kəmiyyətlər necə adlanır?

- bərabər kəmiyyətlər
- təsadüfi kəmiyyətlər
- ölçü kəmiyyətlər
- nisbi kəmiyyətlər
- sistematik kəmiyyətlər

635 Bərabər ölçmələr zamanı ölçülən kəmiyyətin dəqiq qiymətini hansı yolla almaq olar?

- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi ilə
- ölçmə nəticəsi qrupunun statistik emalı yolu ilə
- "səhvlərin" aradan qaldırılması ilə
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
- ölçmələrin sistematik xətalərinin aradan qaldırılması ilə

636 Hansı GOST-da müvafiq olaraq ölçmələrin son nəticələri dörd formadan birində təqdim olunur?

- GOST 8.010-71
- GOST 8.011-72
- GOST 8.07-68
- GOST 8.08-69
- GOST 8.09-70

637 GOST 8.011-72 müvafiq olaraq ölçmələrin son nəticələri hansı formada təqdim olunur?

- ölçmələrin sistematik xətalərinin aradan qaldırılması ilə
- müəyyən ehtimalla ölçmə xətalərinin cəminin yerləşməsi intervalı ilə
- "səhvlərin" aradan qaldırılması ilə
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi ilə

638 GOST 8.011-72 müvafiq olaraq ölçmələrin son nəticələri hansı formada təqdim olunur?

- ölçmələrin sistematik xətalərinin aradan qaldırılması ilə
- "səhvlərin" aradan qaldırılması ilə
- müəyyən ehtimalla ölçmə xətalərinin sistematik tərkibi, ölçmə xətalərinin təsadüfi tərkibinin paylanma funksiyasının standart approksimasiyası və ölçmə xətalərinin təsadüfi tərkibinin orta kvadratik sapma intervalı ilə
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi ilə

639 GOST 8.011-72 müvafiq olaraq ölçmələrin son nəticələri hansı formada təqdim olunur?

- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi ilə
- ölçmə xətalərinin sistematik və təsadüfi funksiyalarının standart approksimasiyası və onların orta kvadratik sapması ilə
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
- "səhvlərin" aradan qaldırılması ilə
- ölçmələrin sistematik xətalərinin aradan qaldırılması ilə

640 GOST 8.011-72 müvafiq olaraq ölçmələrin son nəticələri hansı formada təqdim olunur?

- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi ilə
- ölçmə xətalərinin sistematik və təsadüfi tərkibinin paylanma funksiyaları ilə
- "səhvlərin" aradan qaldırılması ilə
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
- ölçmələrin sistematik xətalərinin aradan qaldırılması ilə

641 Ölçmə nəticələrinin təqdim olunma formasının seçilməsi necə müəyyən olunur?

- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi ilə
- ölçmələrin təyinatı və onların nəticələrinin istifadə xarakteri ilə
- "səhvlərin" aradan qaldırılması ilə
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
- ölçmələrin sistematik xətalərinin aradan qaldırılması ilə

642 Bərabər kəmiyyətlər nəyə deyilir?

- Fiziki kəmiyyətin birbaşa ölçməsi nəticəsində əldə olunmuş çoxsaylı müşahidələrin nəticələrinə deyilir
- Əgər onlar müstəqildisə, bərabər paylanmış kəmiyyətlərə deyilir
- ölçmələrin sistematik xətalərinin aradan qaldırılmasına deyilir
- "səhvlərin" aradan qaldırılmasına deyilir
- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsinə deyilir

643 Təsadüfi kəmiyyətlər nəyə deyilir?

- Əgər onlar müstəqildisə, bərabər paylanmış kəmiyyətlərə deyilir
- statistik kriterilər üzrə paylanma qanununun qiymətləndirilməsinə deyilir
- "səhlələrin" aradan qaldırılmasına deyilir
- ölçmələrin sisteməlik xətalarnın aradan qaldırılmasına deyilir
- Fiziki kəmiyyətin birbaşa ölçməsi nəticəsində əldə olunmuş çoxsaylı müşahidələrin nəticələrinə deyilir

644 Əgər $p=0,95$ olsa, onda k nəyə bərabər olar?

- 1,21
- 1,11
- 1,33
- 1,10
- 1,44

645 Aşağıdakılardan hansı İnteqral paylanma funksiyasıdır?

- $F(x)=P(X_i)$
- Heç biri
- $P(x) \cap X$
- $P(x) \cup X$
- $F(x)=P(X_i)$

646 İnteqral paylanma funksiyasının xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- funksiya mənfi deyildir
- $F(x) > 0$; azalmayıdır
- $F(+\infty)=2$.
- $F(+\infty)=1$
- $x_2 > x_1$

647 Paylanma sıxlığının birinci törəmə funksiyası aşağıdakılardan hansıdır?

- heç biri
- $P(x) \cap X$
- $P(x) = F'(x) = dF(x)/dx$
- $P(x) \cup X$
- $F(x) = P(X_i)$

648 Verilmiş (X_1, X_2) intervalına təsadüfi kəmiyyətlərin düşmə ehtimalı aşağıdakı kimi müəyyən olunur :

- ..
- $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$
- heç biri
- ..
- $P(x) = \lim_{dx \rightarrow 0} \frac{P(x \leq X < x + dx)}{dx}$
- ..
- $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$
- ....
- $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_1)$

649 Riyazi gözləmə ifadə olunur :

- .....
- $M[X] = \sum_{i=1}^n X_i P_i$
- heç biri
- ..
- $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_1)$
- ..
- $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$
- ..
- $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$

650 Fasiləsiz təsadüfi kəmiyyət üçün riyazi gözləmə belə tapılır :

- ..
- $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$
- ..
- $M[X] = \int_{-\infty}^{+\infty} XP(X)dX,$
- heç biri
- ..
- $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$
- ..
- $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$
- ..
- $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$
- .....

$$M[X] = \int_{-\infty}^{+\infty} XP(X)dX,$$

- heç biri
 ...
  $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2)$

651 .

$$\bar{X} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i, \text{ düsturla ne teyin olunur?}$$

- asimmetriya əmsalı
 heç biri
 riyazi gözləmə
 dispersiyanın nöqtəli qiyməti
 orta ədədi qiymət

652 .

$$A_s = M[(X - M(X))^3] / (\sigma(X))^3, \text{ düsturla ne teyin olunur?}$$

- orta ədədi qiymət
 asimmetriya əmsalı
 dispersiyanın nöqtəli qiyməti
 riyazi gözləmə
 heç biri

653 .

- riyazi gözləmə
 heç biri
 dispersiyanın nöqtəli qiyməti
 orta ədədi qiymət
 asimmetriya əmsalı

654 .

$$\sigma[X] = \sqrt{D(X)} = \sqrt{\frac{1}{n(n-1)} \sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2} \text{ düsturla ne teyin olunur?}$$

- heç biri
 asimmetriya əmsalı
 orta ədədi qiymət
 orta kvadratik sapma
 riyazi gözləmə

655 .

$$S_o = S_{\bar{X}} \frac{\sqrt{E_x - 1}}{2\sqrt{n}}, \text{ formulası ne üçün istifadə olunur?}$$

- $\sigma[X]$ -in OKS isə $\sigma[X]$ -in səpələnməsinin qiymətləndirmək
 azaltmaq
 heç biri
  $P(x_1 \leq X)$
 sıfırlamaq

656 Diskret təsadüfi kəmiyyətlər üçün dispersiya belə tapılır :

- heç biri
  $P(x_1 \leq X)$
 ...
  $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$
 ...

$$D[X] = M\{[X - M(X)]^2\} = \sum_{i=1}^n \{X_i - M(X)\}^2 P_i,$$

- .....
  $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2)$

657 Fasiləsiz təsadüfi kəmiyyətlər üçün dispersiya belə ifadə olunur :

- .....
  $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2)$
 ...
  $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$
 ...

$$D[X] = M\{[X - M(X)]^2\} = \int_{-\infty}^{+\infty} \{X_i - M(X)\}^2 P(X) dX.$$

- ..
  $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$
 heç biri

658 Təsadüfi kəmiyyətin orta kvadratik sapması :

- ..
 $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$
 ..
 $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$
 .....
 $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_1)$
 heç biri
 ..
 $\sigma[X] = \sqrt{D(X)}$.

659 Asimmetriya əmsalı aşağıdakı düsturlardan hansı ilə təyin olunur?

- ..
 $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$
 ..
 $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$
 .....
 $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_1)$
 heç biri
 ..
 $A_s = M[(X - M(X))^3] / (\sigma(X))^3$.

660 Mərkəzləşdirilmiş təsadüfi kəmiyyətin xətalının normal paylanması zamanı hansı düsturdan istifadə olunur?

- ..
 $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$
 ..
 $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$
 .....
 $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_1)$
 heç biri
 ..
 $P(\Delta) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\Delta^2/2\sigma^2}$.

661 Normal paylanma qanunu üçün X_1 və X_2 qiymətləri arasında xətanın tapılması ehtimalı müvafiq paylanma funksiyası necə təyin olunur?

- .....
 $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_1)$
 ..
 $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$
 ..
 $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$
 ..
 $P\{X_1 < \Delta > X_2\} = F(X_2) - F(X_1) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{x_1}^{x_2} e^{-\frac{(\Delta)^2}{2\sigma^2}} dx$
 heç biri

662 Təcrübədə hesablamaların aparılması üçün ehtimallar inteqralı adlanan Laplas normalaşdırılmış funksiyadan istifadə edilir:

- .....
 $P(x_1 \leq X < x_2) = F$
 ..
 $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$
 ..
 $D[X] = M[(X - M(X))^2] = \sum_{i=1}^n \{X_i - M(X)\}^2 P_i$
 ..
 $F(t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_0^t e^{-t^2/2} dt = \int_0^t \varphi(t) dt$
 heç biri

663 (X_1, X_2) verilmiş sərhəddində xətanın hesablanan ehtimalı Laplas funksiyasının arqumentinin cədvəl qiymətlərindən istifadə edərək tapıla bilər:

- .....
 $P(x_1 \leq X < x_2) = F$
 ..
 $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$
 ..
 $P(x_1 \leq X < x_2) = F$
 ..
 $P(x_1 < \Delta < x_2) = F(t_2) - F(t_1)$

heç biri

664 Orta ədədi qiymət hesablanır :

heç biri

) $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$

..

) $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$

..

$$\bar{X} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i.$$

..

) $P(x_1 \leq X < x_2) = F$

665 Dispersiyanın nöqtəli qiyməti :

..

$$D[X] = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^{i=n} (X_i - \bar{X})^2.$$

..

) $P(x_1 \leq X < x_2) = F$

heç biri

..

) $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$

..

) $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$

666 Orta kvadratik sapma hansı düsturla təyin olunur?

..

) $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$

..

) $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_1)$

heç biri

..

$$\sigma[X] = \sqrt{D(X)} = \sqrt{\frac{1}{n(n-1)} \sum_{i=1}^{i=n} (X_i - \bar{X})^2}$$

..

) $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$

667 Riyazi gözləmə və ortkvadratik sapma təsadüfi kəmiyyətlərdir, buna görə də OKS -in səpələnməsi üçün istifadə edilir:

..

) $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$

..

) $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_1)$

heç biri

..

$$S_{\bar{X}} = \frac{S_X}{\sqrt{n}} = \sqrt{\frac{1}{n(n-1)} \sum_{i=1}^{i=n} (X_i - \bar{X})^2}$$

..

) $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$

668 $\sigma[X]$ -in OKS isə $\sigma[X]$ -in səpələnməsinin qiymətləndirmək üçün istifadə olunur:

..

) $F(x) = P(X_i < x) = P(-? < X_i ? x)$

..

) $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_1)$

heç biri

..

$$S_{\sigma} = S_{\bar{X}} \sqrt{\frac{E_x - 1}{2\sqrt{n}}}$$

..

) $P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$

669 Çoxsaylı müşahidələrlə birbaşa ölçmələr, Müşahidə nəticələrinin emal metodları, Ümumi müddəalar hansı standarta uyğun aparılmalıdır?

GOST 8.203-72

GOST 8.204-73

GOST 8.205-74

GOST 8.206-75

GOST 8.207-76

670 Hansı standartda ölçmə nəticələri ölçmələrin dəqiqlik göstəriciləri və ölçmə nəticələrinin təqdim edilən forması nəticələrin yazılmasının birinci forması üzrə qeyd olunur?

- GOST 8.07-76
- GOST 8.08-75
- GOST 8.09-74
- GOST 8.010-73
- GOST 8.011-72

671 .

X_0 ; $\Delta = \pm \Delta_r$; $P = 0.95$ Bu düsturunda X_0 ne demekdir?

- istisna edilməyən tərkibin qiymətidir
- birdəfəlik ölçü nəticəsi
- ölçmə nəticələrin xəta cəmi
- etibarlıq ehtimalıdır
- qəbul edilmiş etibarlıq ehtimalı əmsalı

672 .

$\Delta_r = k \sqrt{\sum_{i=1}^m \Delta_i^2}$ bu düsturda k ne deməkdir?

- etibarlıq ehtimalıdır
- qəbul edilmiş etibarlıq ehtimalı əmsalı
- istisna edilməyən tərkibin qiymətidir
- birdəfəlik ölçü nəticəsi
- ölçmə nəticələrin xəta cəmi

673 Ümumi halda ölçmələrin yekun xətası sistemativ və təsadüfi tərkibdən ibarət olacaqdır:

674 Əgər xətar sistemativ və təsadüfi kimi bölünməmişdirsə, onda ölçmə nəticələri hansı şəkildə yazılır?

675 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- yaranma texnologiyaları
- vahid ölçmələrin etalonun işçi ölçmə vasitələrinə ötürülməsi
- texnoloji avadanlıqlar
- davamlılıq prinsipi
- daxili quruluş

676 Müşahidə nəticələrinin emal prosesində hansı məsələlər altıncı həll olunmalıdır?

- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi
- ölçmə nəticələrinin qeyd olunması
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
- "səhvlərin" aradan qaldırılması
- sistemativ tərkibin ; təsadüfi tərkibin və ölçmə nəticələrinin ümumi xətarlarının aradan qaldırılmamış qalıqının etibarlılıq sərhəddinin müəyyən olunması

677 "Çoxsaylı müşahidələrlə birbaşa ölçmələr, Müşahidə nəticələrinin emal metodları, Ümumi müddəalar" hansı standartda uyğun aparılmalıdır?

- GOST 8.207-76
- GOST 8.203-72
- GOST 8.206-75
- GOST 8.204-73
- GOST 8.205-74

678 Ölçülən kəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikasıdır nədir?

- kəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikasıdır
- ölçülən kəmiyyətin keyfiyyətsizlik xarakteristikasıdır
- kəmiyyətin xarakteristikasıdır
- ölçülməyən kəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikasıdır
- Ölçü vahidi

679 Dayaq cərgə şkalasına görə biliyi neçə formada ölçürlər?

- tam olması üçün
- 4
- mənfi olması üçün
- 5
- 8
- 1
- 3
- müsbət olması üçün
- kəsr olması üçün
- ölçüsüz olması üçün

680 Ölçmə texnikasının mövcud inkişaf səviyyəsi üçün ən az xəta ilə fiziki kəmiyyət vahidlərinin təkrarlanma imkanları

- Ölçmə qurğuların stasionar
- Təkrarlanma
- Ölçmə-hesablama
- Ölçmə sistemləri
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu

681 Etalonların müqayisəsi üçün istifadə olunan etalon

- Beynəlxalq etalon
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- Müqayisə etalonu
- Əsas etalon
- İkinci dərəcəli etalonlar

682 Ölçmə təcrübəsində istifadə olunan və fiziki kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin digər ölçü vasitələrinə verilməsi ilə əlaqədar olmayan ölçü vasitəsi

- İkinci dərəcəli etalonlar
- İşçi etalon
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- Beynəlxalq etalon
- İşçi ölçü vahidləri

683 Tələblərinin standartlaşdırılması məqsədə uyğun hesab edilməyən ölçü vasitələri

- İkinci dərəcəli etalonlar
- Köməkçi ölçü vasitələri
- Standartlaşdırılmamış ölçü vasitələri
- Əsas ölçü vasitələri
- Standartlaşdırılmış ölçü vasitələri

684 Xüsusi texniki vasitələrin köməyi ilə aparılan ölçmələrə necə ölçmələr deyilir?

- sadə
- qiymətləndirmə
- doğru cavab yoxdur
- müqayisə etmə
- aləti

685 İnsanın hiss orqanlarından istifadəyə əsaslanan ölçmələrə hansı ölçmələr deyilir?

- nisbətlər
- cərgə
- intervallar
- orqanoleptik
- evristik

686 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarının növüdür ?

- orqanoleptik
- doğru cavab yoxdur
- mürəkkəb
- sadə
- adların şkalası

687 Küləyin gücü 12 ballı hansı şkala üzrə ölçülür?

- Bofort şkalası
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- Adların şkalası
- Reper şkalası
- doğru cavab yoxdur

688 Reper şkalasının nöqtələrinə müvafiq rəqəmlər qoyulur və onlara nə deyilir?

- doğru cavab yoxdur
- adların şkalası
- ölçmə vasitələrinin şkalası
- fiziki kəmiyyətin şkalası
- bal

689 MKS və MKSA hansı sistemdə daxildirlər?

- düzgün cavab yoxdur
- KS

- Aİ
- BMT
- Bİ

690 Nisbətər şkalası üzrə hər bir ölçmə nəyə əsaslanır?

- sabitliyə
- ötürməyə
- təlimə
- maqnit induksiyasına
- düzgün cavab yoxdur

691 Sadə olmaq üçün fərz edirik ki, təsir edən amillər additivdir,yəni

- vurulan
- düzgün cavab yoxdur
- ötürməni
- induktiv
- sabit

692 Ölçmə nəticələrinin maksimum yekun qiymətini mütləq kəmiyyət kimi tərkibin cəmi ilə almaq olar:

- .
- $\Delta_z = |\Delta_{\text{or}}| + \sum_{i=1}^m |\Delta_{\text{izol}}|$
- .
- $\Delta_z = |\Delta_{\text{or}}| + \sum_{i=1}^m |\Delta_{\text{izol}}|$
- .....
- $P = 0.95$**
- .....
- $X_{\theta}; \Delta = \pm \Delta_{\Sigma}$**
- ...
- $X_{\theta}; \Delta = \pm \Delta_{\Sigma}; P = 0.95$**
- ..
- $\Delta_z = |\Delta_{\text{or}}| + \sum_{i=1}^m |\Delta_i|$

693 Xətanın daha real qiymətini xətanın tərkibinin statistik toplanması ilə təyin etmək olar:

- ...
- $z = f(a_1, a_2, \dots, a_m)$.
- ..
- $\Delta_z = |\Delta_{\text{or}}| + \sum_{i=1}^m |\Delta_{\text{izol}}|$
- .....
- $dz = (\partial f / \partial a_1) da_1 + (\partial f / \partial a_2) da_2 + \dots + (\partial f / \partial a_m) da_m$
- .....
- $dz = (\partial f / \partial a_1) da_1 + (\partial f / \partial a_2) da_2 + \dots + (\partial f / \partial a_m) da_m$
- .
- $\Delta_{\Sigma} = k \sqrt{\sum_{i=1}^m \Delta_i^2}$,

694 Ölçmə nəticələri “ölçmələrin dəqiqlik göstəriciləri və ölçmə nəticələrinin təqdim edilən forması” nəticələrin yazılmasının birinci forması üzrə qeyd olunur:

- .
- $X_{\theta}; \Delta = \pm \Delta_{\Sigma}; P = 0.95$**
- .....
- $dz = (\partial f / \partial a_1) da_1 + (\partial f / \partial a_2) da_2 + \dots + (\partial f / \partial a_m) da_m$
- .....
- $X_{\theta}; \Delta = \pm \Delta_{\Sigma}$**
- ...
- $z = f(a_1, a_2, \dots, a_m)$.
- ..
- $\Delta_z = |\Delta_{\text{or}}| + \sum_{i=1}^m |\Delta_{\text{izol}}|$

695 Dolayı ölçmələr zamanı fiziki kəmiyyətlərin qiyməti z onun digər fiziki kəmiyyətlərlə funksional asılılığı üzrə müəyyən olunur:

..
 $z = f(a_1, a_2, \dots, a_m).$

.....
 $X_{\theta}; \Delta = \pm \Delta_{\Sigma}; P = 0.95$

.....
 $\bar{X}_0 = \frac{\bar{X}_1 P_1' + \bar{X}_2 P_2' + \dots + \bar{X}_m P_m'}{P_1' + P_2' + P_3' + \dots + P_m'}$

...
 $S_0 = \sqrt{\frac{1}{\sum_{i=1}^m P_i'}}$

..
 $z = f(a_1, a_2, \dots, a_m).$

696 İkitərəfli orta kvadratik xəttin cəmini aşağıdakı düstur üzrə müəyyən etmək olar:

..
 $\sigma_{\Sigma} = \sqrt{\sigma_1^2 + \sigma_2^2 + 2\rho\sigma_1\sigma_2},$

düzgün cavab yoxdur
 $X_{\theta}; \Delta = \pm \Delta_{\Sigma}; P = 0.95$

.....
 $\sigma^2 \left[\dot{\Delta} \right] = \sum_{j=1}^m \left(\frac{df}{da_j} \right)^2 \sigma_j^2.$

...
 $S_0 = \sqrt{\frac{1}{\sum_{i=1}^m P_i'}}$

..
 $\bar{X}_0 = \frac{\bar{X}_1 P_1' + \bar{X}_2 P_2' + \dots + \bar{X}_m P_m'}{P_1' + P_2' + P_3' + \dots + P_m'}$

697 Bərabər kəmiyyətlər nəyə deyilir?

- Əgər onlar müstəqildisə, bərabər paylanmış kəmiyyətlərə deyilir
- düzgün cavab yoxdur
- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsinə deyilir
- "səhlərin" aradan qaldırmasına deyilir
- ölçmələrin sistemativ xətlərinin aradan qaldırılmasına deyilir
- düzgün cavab yoxdur

698 Təsadüfi kəmiyyətlər nəyə deyilir?

- düzgün cavab yoxdur
- Fiziki kəmiyyətin birbaşa ölçməsi nəticəsində əldə olunmuş çoxsaylı müşahidələrin nəticələrinə deyilir
- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsinə deyilir
- "səhlərin" aradan qaldırmasına deyilir
- ölçmələrin sistemativ xətlərinin aradan qaldırılmasına deyilir

699 Ölçmə nəticələri nə zaman istifadəyə yararlı olur?

- düzgün cavab yoxdur
- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi
- "səhlərin" aradan qaldırması
- ölçmələrin sistemativ xətlərinin aradan qaldırılması
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən

700 Ölçmələrin dəqiqliyi istifadə olunan ölçmə vasitələrinin nəyi ilə qiymətləndirilir?

- "səhlərin" aradan qaldırması ilə
- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi ilə
- ölçmələrin sistemativ xətlərinin aradan qaldırılması ilə
- ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
- metroloji xüsusiyyətləri və normaları